

bb. 66. szintársulati ülés horváth árpád emlékére

t/vid/sr/rj sr

1961. december 11.

a debreceni csokonai színháznál 25 évvel ezelőtt kezdte igazgatói működését horváth árpád, akit 1944-ben a fasiszták meggyilkoltak. haladó szellemű, igényes műsorpolitikájával, a nép kulturális nevelésére irányult munkásságával beírta nevét a debreceni színháztörténetébe.

a debreceni csokonai színház művészei horváth árpád negyedszázaddal ezelőtti igazgatói működésének kezdetéről, hétfőn társulati ülésen emlékeztek meg. a déri múzeum nagyteremében megtartott emlékezésen résztvett gódor ferenc, a mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára is. taar ferenc, a csokonai színház igazgatója emlékezett horváth árpádnak a színháznál eltöltött éveire, majd mátrai-betegh béla író mondott emlékbeszédet. /mti/

bb 68. nagyszerű diszeloádást tartott a rajkin színház együttese a fővárosi operettszínházban

t s/tr szb la

1961. december 11.

hétfőn este a hazánkban vendégszereplő leningrádi állami miniatűr színház társulata diszeloádást tartott a fővárosi operettszínházban. a forró hangulatú estén megjelent focs jenő, kállai gyula, kiss károly, dr. münnich ferenc, nemes dezső, rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai, szirmai istván, a politikai bizottság póttagja, a kormány több tagja, valamint politikai és kulturális életünk számos neves képviselője. ott volt v.i. usztyinov, a szovjetunió magyarországi nagykövete.

az előadás szünetében a rajkin színház művészeit rátonyi róbert, a fővárosi operettszínház művésze köszöntötte. a diszeloádás közönsége nagy tetszéssel fogadta a műsort; jól szórakozott, sokat mulatott a miniatűrökön, szatirikus jeleneteken, villámtréfákon: a dadák indulóján, a bürokrata tüzoltón, a nőtlen ember énekén, a zugpálínkafőzőkön és a többi kitűnő számon. /mti/

21.56

- v é g e -

- 40 -

F
mly: 27. lap

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1961. december 12.

bb 1. készülnek a kerületi népfront-bizottságok munkatervei az új évre

ö di/hné szb sr

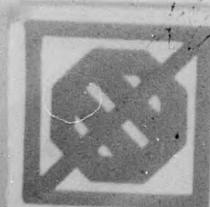
1961. december 12.

a népfront-bizottságok fővárosszerte hozzákezdtek a jövő évi munkatervek összeállításához, kidolgozásához.

az 1. kerületben például a lakosság körében gyorsan népszerűvé váltak a csoportos beszélgetések. megtörtént például, hogy a fő utca 8-ban tartott összejövetel után jelentkeztek a környező házak lakói, s kérték: hozzájuk is látogassanak el az előadók, vitavezetők. januártól a 150-200 tagú előadógárda tagjai - a tanács, a népfront-bizottság vezetői, tanácsstagok és más segítőtársak - eleget tesznek a lakók meghívásának, s válaszolnak a legkülönbözőbb bel- és külpolitikai jellegű kérdésekre. általános tapasztalat, hogy napjainkban az szko 22. kongresszusa, a második ötéves terv, az oktatási reformtörvény és a különféle kulturális jellegű témák foglalkoztatják leginkább az embereket. egy-egy csoportos beszélgetésen hatan-nyolcan vagy tizen vesznek részt, s a színhely a ház valamelyik lakása, amelynek tulajdonosa önként és szívesen vállalja a vendéglátói tisztelet. az eddigiek szerint mindig akad erre jelentkező. a kerületi népfront-bizottság jövőre egy új gondolat kezdeményezésére készül. a jelszó: sok virágot a budapesti utcákra, terekre, az udvarokba és a házak ablakaiba. az „uttörők”, elsősorban példamutatással szeretnének új híveket toborozni a gondolatnak, s arra számítanak, hogy más városrészek is csatlakoznak kezdeményezésükhöz. az 1. kerületben öt évre szóló programot dolgoznak ki a cél elérésére. a tanács illetékes szakemberei már számbavették a parkosításra alkalmas területeket, s azokat az utcákat, amelyeket elsőként díszítenek virágokkal.

a 11. kerületben az ideiglenes jó eredményeken felbuzdulva, jövőre még szorosabbra kívánják fűzni a népfront-bizottság és a tanács kapcsolatát. ebben az évben a mozgalom segítőtársai derekasan kivették részüket a látványos rendezéséből, a citadella helyreállításából, s többek között a keletvárosban az új politechnikai műhely építéséből. /folyt.köv./

- 1 -

F
27. lap

bb 1. /készülnek a kerületi... folyt./- szb

jelentős eredményeket szereztek a tanácstagi beszámolók jó előkészítéséből, lebonyolításából, s abban is részük van, hogy az eddiginél lényegesen több közérdekű kérdés került napirendre a választók és a választottak találkozóin. az új évben - már január elején - hozzákezdnek a tanácstagok tavaszi számadásainak előkészítéséhez, a hallgatóság toborzásához, s jó előre megnézik azokat a feladatokat, amelyeknek megoldásában a lakosság is segíthet. körültekintően gondoskodnak a társadalmi munkák technikai és szervezeti feltételeiről is, a népfront-bizottság nagy gondot kíván még fordítani az értelmiség újabb rétegeinek megnyerésére, s olyan szakmák dolgozóit is bevonja tevékenységének hatáskörébe, amelyek eddig kiestek belőle. külön programot készítenek a népfront és a kerületben élő művészek együttműködésére. a közel múltban kiállítás rendeztek a városrész történetéről, s a tárlaton az itt élő művészek is bemutatták alkotásaikat. a kiállított festmények és szobrok egy részét - összesen 23.000 forint értékben - megvették a kerület üzemei, hivatalai. a népfront-bizottság a különféle rétegtalálkozó programjában többek között minden hónap elején megrendezi az állami, a szövetkezeti és a kisiparos fodrászüzletek dolgozóinak, vezetőinek összejöveteleit. ezeken a meghívottak a népfront-bizottság vezetőivel, időszerű politikai kérdésekről beszélgetnek. a találkozó második részében pedig szakmai vetélkedésre, bemutatóra kerül sor.

kispesten jövőre szeretnék elérni, hogy a népfront tevékenysége a központtól távol eső, hosszúra nyúló utcák földszintes házaiban lakóira is kiterjedjen. új segítőtársakat toboroznak, akik szűkebb hazájukban vállalják a csoportos beszélgetések vezetését, stb. ezenkívül tervbe vették, hogy ezeken a helyeken is megrendezik a munkások, háziasszonyok, fiatalok és a meghívott művész, író vendégek találkozóit, baráti beszélgetéseit. a népfront-bizottság ezenkívül felkészül, hogy nagyértékű társadalmi munkát szervezzen a kerület új, gyógypedagógiai iskolájának építéséhez. /mti/

bb 2. mennyi hideget fog fel a hótakaró - a műanyag-lepedő még a hónál is jobb hőszigetelő

i tz/hmé szb vg

1961. december 12.

érdekes vizsgálat eredményeiről számolt be a kecskeméti agrometeorológiai obszervatórium három kutatója, kozma ferenc, stollár andrás és szilágyi tibor. megvizsgálták a hótakaró hőszigetelőképességét, illetve alatta és felette különböző szinteken. vizsgálatukhoz magyar műszert, a „2th termisztort”, használták, egy üvegburával védett, gombostűfejnyi félvezetőt, amelynek elektromos ellenállása a hőmérséklettől függően változik. ez a „hőmérő”, az egész vizsgálat alatt egy helyben maradt, és távolból, a környezet hővezetése nélkül, az ellenállás változásain keresztül rögzítették a hőmérséklet ingadozását.

a mérések számszerűen bizonyították be a hó nagy hőszigetelő képességét. az egyik esetben például fagymentes talajra 16 centiméteres hóréteg hullott, s utána napokra fagypont alá szállt a hőmérséklet. a talajnak azokon a részein, ahonnan ellenőrzés céljából eltakarították a havat, öt nap alatt már 30 centiméter mélyen hatolt le a mínusz 1.4 celsius fokig terjedő fagy, míg a hótakaró alatt csupán 2 centiméter mélységig találtak fagypont alatti talajhőmérsékletet. két nappal utóbb, éjjel után 1 órakor, a hó felszínén mínusz 29.2 fokot mértek, ugyanakkor a már 18 centiméteres hótakaró alatt a talajfelszínen még mindig csak mínusz 4.5 fok volt a hideg.

nagy különbségek mutatkoztak a hőmérséklet ingadozásában is. míg a hófelszínen a mínusz 29.2 fokról 12 óra alatt mínusz 7.3 fokra, tehát 21.9 fokkal emelkedett a hőmérséklet, a hótakaró alatt, a talajfelszínen a hőingadozás mindössze 2.3 fok volt.

más alkalommal a mínusz 20 fok körüli hőmérsékletű levegő alatt a hóréteg tetején csaknem mínusz 22 fok volt a hideg, s a hó alatt a talajfelszínen már csak mínusz 4, 20 centiméteres mélységben pedig csupán mínusz 1 fokot mértek, míg közvetlen közelben, a hótakarótól megtisztított területen, a talajfelszínen mínusz 15, 20 centiméteres mélységben pedig csaknem mínusz 6 fokot mutatott a „hőmérő”,.

a mérések tehát igazolták, hogy a hótakaró kitűnő hőszigetelő, de ugyanakkor bebizonyosodott az is, hogy - amit csak az érdekesség kedvéért vizsgáltak - kétrétegű műanyag-lepedővel még a hótakarónál is jobban meg lehet védeni a talajt a fagytól. /mti/

bb 3. ezer vagon nemes-füzet termelnek ki - hektáronként 460 dolláros export a talajvizes területekről

i so/tr szb ká

1961. december 12.

évről-évre nagyobb területen természetnek hazánkban nemesfüzet. ez a növény ugyanis nagy valutabevételt biztosít és ráadásul olyan területeken termelhető, amelyek mezőgazdasági célokra nem alkalmasak, sőt ahol a magas talajvíz miatt még a nyárfa sem él meg. a nemesfüz hektáronként 460 dollárt hoz.

az erdőkémia vállalat, amelynek telepein a legnagyobb arányú a nemesfüz termesztés, részben zöld, illetve hántolt, részben a békési kosáripári vállalatnál és a háziipari szövetkezeteknél feldolgozott kosár- és fonottárut értékesít. az évi vesszőtermés tíz százalékát feldolgozatlanul adja el külföldre, a maradék 60-70 százaléka fonottárúként ugyancsak külföldön kerül értékesítésre.

az erdőkémia háromezer hektáros füztelepe mellett több termelőszövetkezet, állami gazdaság és erdőgazdaság is foglalkozik már nemesfüz termesztéssel.

Lombhullás után november végén országsszerte megkezdődött a vessző kitermelés. kétezeröttszáz munkás több mint ezer vagon nemesfüz-vesszőt gyűjt össze. a barnavesszőt 24 helyen főzik, a fehér vesszőt pedig 28 hajtató medencében állítják elő.

a már nagyüzemi méretű termelést irányító szakemberek kidolgozták az utóbbi években nagyobb károkat okozó füzormányos bogár elleni védekezés módszereit, így az idén nagymértékben megnövekedett az exportképes áru mennyisége. megtörténtek az első lépések a termelés gépesítésére is. a vessző aratásánál a silókombájnokéhoz hasonló vágószerkezetet próbálnak ki, a hántolást pedig a lengyel népköztársaságban bevált gép segítségével kívánják megoldani

a magyarányu keresletet figyelembe véve az idén többszáz holdon hoznak létre újabb nemesfüz telepeket. /mti/

--

- 4 -

bb 4. az ezüst kupa a vígszínházban

i v/tm szb li

1961. december 12.

megtartották a vígszínházban o, casey: az ezüst kupa című szindarabjának rendelkező próbáját. a színészek és a rendezők nagy kedvvel készülnek az érdekes színpadi alkotás bemutatására. a legnagyobb élő angol drámairó ebben a művében - amelyet 1928-ban írt - a háború ellen emeli fel szavát. a vígszínház kiváló szereposztásban - magyarországon először - hozza színre o, casey drámáját. a főbb szerepeket bulla elma, sulyok mária, schubert éva, krencsey mariann, - mint vendég - pándy lajos, bílicsi tivadar, pethes sándor, prókai istván és molnár tiber - mint vendég - alakítja. a próbákat kazán istván irányítja. a díszletet szabó ferenc, a jelmezeket láng rudolf tervezte. az ezüst kupa bemutatóját február 3-án tartják. /mti/

--

bb 5. több mint hatvanezer forintot mentett meg társadalmi munkában a telefongyár dózsa györgy szocialista brigádja

i kf/kf szb vg

1961. decmeber 12.

ez év közepén a telefongyár vasut gyáregységében a dózsa györgy szocialista brigád naplójába rövid feljegyzés került, amelyet az üzem vezetőségéhez is eljuttattak. a pár soros írásból az tűnt ki, hogy a gyáregység különböző műhelyeiben régóta hevernek olyan félkész, hibás, vagy selejt mágneskapcsolók, amelyeket kijavítva fel lehetne használni. a brigád 11 tagja felkutatta, összegyűjtötte ezeket az alkatrészeket, amelyekről a műszaki bizottság is megállapította, hogy elveszett értékek, az évvégi leltárnál a szemétként kerülnek.

a dózsa györgy szocialista brigád tagjai megakadályozták, hogy az értékes alkatrészek kárbavesszenek. négy hónapon keresztül délutánonként munkahelyükön maradtak a száz mágneskapcsolót és más értékes alkatrészeket javították meg, amelyeket azóta fel is használtak. a társadalmi munka eredménye: 60.412 forint megtakarítás. a brigád ezzel a munkával folytatta eddigi sikeres tevékenységét. rövid kétéves fennállása alatt ugyanis sokszor volt a brigád munkaverseny első helyezettje, háromszor érdemelte ki a szocialista oklevelet, november 7-én pedig minisztériumi elismerést kapott.

a brigádot a selejtmentésben végzett áldozatos, eredményes munkájáért a vállalat vezetősége 5.000 forinttal jutalmazta. /mti/

--
- 5 -

bb 6. a balatonon befejeződött az őszi nagyhalászat - tette-
sítették az ez évi halfogási tervet

vid ká/j szb ká

1961. december 12.

a balatonon befejeződött az őszi nagyhalászat, bevonták a
hálókat, kikötőbe tértek a motoros halászhajók. a zsákmány em-
beremlékezet óta nem volt ilyen gazdag, mint az idén: a siófoki
halászati vállalat 450 mázsával teljesítette tul 1961. évi tervét.
ez elsősorban annak köszönhető, hogy évek óta céltudatosan gyara-
pitották a tó vizének halállományát. a munka azonban a halászat
befejeztével sem szünetel: a műhelyekben hozzáláttak a hálók, mo-
torok, gépkocsik és egyéb felszerelés nagyjavításához. /mti/

- 6 -

F
27. lap

bb 7. mivel foglalkoznak az ötvös Loránd tudományegyetem
nyelvészeti diákkörének tagjai

i s/gk/m/sr

1961. december 12.

az ötvös Loránd tudományegyetemen négy évvel ezelőtt ala-
kult meg a nyelvészeti szakkör, amelynek most már több mint
30 tagja van. a szakkör tagjai az egyetem másod, harmad és ne-
gyedéves hallgatói. a diákkör vezetősége félévenként készít mun-
katervet. a diákkör segíti az egyéni és a kollektív kutató munkát.
a tagok egyénileg végzett kutatásokról szakköri foglalkozáso-
kon számolnak be. a nagyobb, sokrétűbb munkát igénylő feladatokat
közös erővel oldják meg. ezek a kutatások általában közérdekűek,
közhasznúak. a diákkör most fejezte be az egyik közösen végzett
kutatást. a magyar nyelvőr számára elkészítették a napilapok
és folyóiratok 1957-58-as évfolyamának nyelvvelő bibliográfiá-
ját.

az 1961-62-es tanév első félévében a diákkör az ötvös Loránd
tudományegyetem diákköri konferenciájára készül. a konferencián
előreláthatólag négy előadás hangzik el. tovább folytatják a
kollektív kutatásokat is. tizenöt hallgató budapest középis-
kolában a szólitó nevet gyűjti össze, emellett a levelező
hallgatók tanulmányainak megkönnyítésére egyetemi jegyzetet ké-
szítenek.
/mti/

bb 8. minden iskolának van műhelyterme kispesten

i hi/sze/-m/sr

1961. december 12.

kispest tiz általános iskolájában több mint 2.500 gyermek
részesül gyakorlati képzésben. az újszerű oktatást példamutató
gondoskodással karolták fel a kerület vezetői és üzemei: minden
általános iskolának van már műhelyterme, amelyek számára a
tanács oktatási osztálya központi hitelkeretből biztosítja a
felszerelést. ez például a gábor andor-uti iskolánál 22.000 fo-
rint összeget tett ki. a kerület középiskolájának, a landler
jénő gimnáziumnak a diákjai 13 tanulócsoportban 6 kispesti ü-
zemen nyernek politechnikai képzést, a hét egy napján.

/folyt.köv./

8,01

- 7 -

1-38V
L. Z. Z. Z.

bb 8. /minden iskolának ... 1. folyt./ m

a kerületi pártbizottság a tanáccsal együtt rendszeresen foglalkozik az iskolákban folyó gyakorlati oktatással, s már eddig is számos észrevétellel segítette a pedagógusok munkáját. felhívták például a figyelmet arra, hogy egyes üzemekben a tanulók foglalkoztatása, nem elég rendszeres, másutt a diákok inkább csak szemlélői, nem pedig részvevői a munkaműveleteknek. javaslatokat tettek műhelysarkok létesítésére, illetve külön gépek kijelölésére, hogy ezáltal a tanulók állandó foglalkozása biztosított legyen. az észrevételeket megszüntetve, a politechnikai képzés számos problémáját sikerült megszüntetni. a hungária jacquard-gyár előkészítő műhelyében külön gépeket biztosítottak az ott gyakorló diákoknak, a vörös október férfiruhagyárban megoldották a tanműhely-szerű oktatást, az elektromos készülékek és mérőműszerek gyárában az első- és második osztályosoknak műhelysarkot létesítettek.

/mti/

...-

bb 9. javul az ellátás a finomabb szintetikus mosóporokból - újfajta háztartási tisztítószeret gyárt az ipar - bővül a kozmetikai cikkek választéka

i tó/tr/m/vg

1961. december 12.

az élelmezésügyi minisztériumban most tárgyalják az iparigazgatóságok jövő évi tervjavaslatait, hogy az üzemek már a terv főbb adatainak ismeretében kezdhessék meg a munkát az új esztendőben. a növényolaj- és háztartásvegyipari igazgatóság tervének összeállításánál azt tekintették legfontosabbnak, hogy egyenletes, jó ellátást tudjanak biztosítani a már ismert és megkedvelt termékekből és új cikkekkel is bővítsék a választékot.

összességében az ideinél mintegy 10 százalékkal több szintetikus mosóport gyártanak majd 1962-ben. ez a mintegy 800 tonna többlet főleg azt a célt szolgálja, hogy jövőre már átmenetileg se legyen hiánycikk például a finomabb ruhaneműek mosására alkalmas ideal, radion és tisztaság mosópor. a háziasszonyok otthoni munkájukat is korszerűsítik. erre utal, hogy a szintetikus mosószeresek térhódításával egyidőben csökken a mosószappan iránti kereslet.

/folyt.köv./

8,10

- 8 -

bb 9. /javul az ... 1. folyt./ m

1955-ben még 19.000 tonna szappant gyártottak, 1962-re pedig csak 16.500 tonnát kért a kereskedelem. növekszik viszont a pipereszappan forgalma. a termelés 5 százalékos növelése azt jelenti, hogy jövőre már 65 deka pipereszappan jut az ország minden egyes lakosára.

a háztartási tisztítószeresek termelésének mintegy 7 százalékos növelését tervezik. ez az ideinél még jobb ellátást biztosít majd. nem lesz hiány például expressz kárpittisztító folyadékból és biztonságosabban kielégítik az igényeket a tükör elnevezésű ablaktisztítóból is. néhány újfajta tisztítószerrel könnyítik a „második műszak”, -ot. boltokba kerül az új, zsíralkoholtartalmu padlófelmosó, és ehhez kapcsolódóan a lakkszerű, folyékony padlófényesítő. bővül a mosogatószeresek választéka. a poralaku ultrán és tip-en kívül forgalomba kerül a lavol elnevezésű folyékony mosogatószer is. kísérleteznek a gyárak egy nem éppen háztartási tisztítószer, az autópólitur előállításával is.

a terv szerint 8 százalékkal növekszik a kozmetikai szerek termelése. nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy jövőre még átmeneti hiány se legyen a tubusos cikkekből. több új cikk bevezetését tervezik. ezek közül említésre méltó a biovit bőrtápláló krém, az exotic szeplő elleni krém, és a napfény nélkül barnító szer. ezt a legutóbbit már a mostani téli szezonban kipróbálhatják majd az érdeklődők.

/mti/

...-

bb 10. több kilométer hosszú csőhid épül a tiszavidéki vegyikombinátban - harminchat tonna betonacélt takarítanak a feszített szerkezetek gyártásával

i sb/tr/m/vg

1961. december 12.

a tiszavidéki vegyikombinát építkezése sok tekintetben fejlettebb az ország más gyárépítkezésénél. többek között ez volt az első üzem, ahol a nagycsarnok építői feszített acélhuzal-kötegekkel „forrasztottak”, össze egy szerkezetté 30 méter hosszú, rácsos betontartókat. most újabb korszerű, feszített betonszerkezet gyártása kezdődött meg a vegyikombinát területén, a 31-es építőipari vállalat előregyártó üzemében.

/folyt.köv./

8,20

- 9 -

bb 10. /több kilométer ... 1. folyt./ m

eddig csak nagy betonelemgyárak vállalkoztak előfeszített szerkezetek termelésére, s ez az első alkalom, hogy az építők is készítenek ilyen elemeket saját kis üzemükben.

a 31-es vállalat maga állította össze a berendezést, amellyel 13 méter hosszú, különleges feszített betongerendát gyártanak. ebből építik a vegyikombinátot behálózó gőz-és más nagy vezeték csőhidját. a több kilométer hosszú csőhid öt méter magasan vezet, majd az energiát szállító csöveket az ipartelep üzemeibe. a feszített acélhuzallal bélelt betonszerkezet eleméhez még fele annyi vas sem kell, mint a régi fajta gerendákhoz. így a csőhidnál 36 tonna acélt takarítanak meg. nagy előnyt jelent azonban még az is, hogy az új szerkezet nem reped meg, a fagy sem tudja megrongálni, tehát maradandóbb alkotás lesz, mintha hagyományos eljárással készítették volna.

/mti/

bb 11. hirneves heves megyei dinnyések léptek be a gyáli dózsa termelőszövetkezetbe

1 n. j. /j/m/ká

1961. december 12.

veczés és üllő határában: gyálon igen kedvező a talaj a dinnyének, s az itteni dózsa termelőszövetkezet 500 holdnyi területen termeszt. a szövetkezet 1960-ban dinnyespecialista agronómust kapott, aki új dinnyefajták termesztését is meghonosította. az agronómus előterjesztésére a szövetkezet tagsága hirneves. heves megyei dinnyéseket hívott meg a szövetkezetbe, akik részére lakást is biztosítottak. a heves megyei csányról már meg is érkeztek a dinnyések a szövetkezetbe és a tervek szerint az agronómus mellett tevékenyen vesznek részt a termelés irányításában. a hevesi dinnyések a legjobban bevált fajtákat honosítják meg gyálon.

/mti/

- 10 -

8,25

g. x. j. /j/m/ká

F
27. lap

bb 12. befejezőidőben az őszi szőlő- és gyümölcsstelepités: három-ezer hold új szőlő és tizenkétezer hold új gyümölcsös a termelőszövetkezetekben - megkezdtek a koncentrált, nagytáblás telepítések előkészítését

1 cs/gg/m/ká

1961. december 12.

a mezőgazdaság szocialista átszervezése mind sürgetőbbé teszi a nagyüzemi szőlő- és gyümölcstermesztés kialakítását, illetve ezen belül már most a korszerű telepítési módszerek elterjesztését. ezekről a kérdésekről és a soronkövetkező gyakorlati feladatokról fejes sándor, a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályának vezetője adott tájékoztatást az mti munkatársának: elmondotta, hogy az idei őszi csupán a termelőszövetkezetek országosan több mint 3000 hold új szőlővel, továbbá 12.000 hold új gyümölcsösrel gyarapodnak. a rendkívüli szárazság miatt sokhelyütt megkéstek a kezdéssel, a telepítések zömét ennek ellenére befejezték, a még fennmaradt területeken pedig a következő hetekben lényegében befejezik a munkát. az idei telepítések között már szép számmal voltak ötven, száz holdas táblák is, de nagyrészüket csak öt-, hét holdas volt.

- a következő években sorrakerülő nagyarányú telepítések gondos megtervezését, szervezését már megkezdtek - hangsúlyozta fejes sándor. - arra törekszünk, hogy már a jövő tavasszal és ősszel nagytáblás egységekbe, korszerű módszerekkel és gépesítésre alkalmas rendszerbe telepítsék a szőlőket, gyümölcsösöket egyaránt. a termelőszövetkezeteknek szőlőből 1962-re az ideinek több mint négyszeresét, 12.130 holdat irányoztunk elő telepítésre, gyümölcsfélékből pedig 18.000 holdat. az eddiginél kevesebb számú közös gazdaság kap hitelet telepítésre, de ugyanakkor jóval nagyobb területekre. a tervek szerint az évi telepítés minimuma szövetkezetenként gyümölcsfélékből és homoktalajokon 40 hold körül lesz, sík területeken a szőlőkből is ez az alsó határ. ahol a területek már most egyben előkészíthetők telepítésre, ott a 160-200 holdas táblák kialakítását javasoljuk.

- a jövő év legelején országsszerte kialakítjuk a szaporítóanyag-termelő, úgynevezett bázis-gazdaságok hálózatát, - amelybe a tervek szerint 25 termelőszövetkezetet és 35 állami gazdaságot vonunk be. március végére minden megye a telepítési előirányzatához képest megegyezést köt 30-50 termelőszövetkezettel bizonyos területre, a szakértőkből álló bizottság felülvizsgálja a kijelölt területeket, majd október végéig nagyüzemi módszerekkel előkészítik telepítésre.

/folyt.köv./

9,00

g. x. j. /j/m/ká

- 11 -

bb 12. /befejezőben az ... 1. folyt./ m

ilyen módszerrel az ötéves tervidőszak alatt összesen 110.000 hold új gyümölcsösöt és 80.000 hold új szőlőt telepítünk az országban. a tervet előreláthatólag időben teljesíteni tudjuk, sőt a feltáruló lehetőségekből némi túlteljesítésre is futja majd.

- az eddiginél nagyobb teret kapnak az új telepítéseknél a törpe gyümölcsösök. az állami gazdaságokban négy éve kezdtek el a nagyüzemi törpegyümölcsösök telepítését, s azok jövőre már 8.000 holdon teremnek. óriási előnyük, hogy míg a magastörzsű fák 10-12 éves korukban fordulnak termőre, s az alacsony törzsűek is csak 5-6 év múltán mutatják első gyümölcsüket, a törpe-fák a harmadik évükben fordulnak termőre, s öt éves koruktól teljes termést adnak. az előirányzat szerint az almának, körtének, a cseresznyének és meggynek, a kajszinak és az őszibaracknak mintegy 55 százaléka kerül törpe-gyümölcsösökbe. ugyanezeknél a gyümölcsféléknél előtérbe kerül a termővies, orsós koronarendszer, kivéve az őszibarackot, amelynél még további kísérletek szükségesek.

- az új gyümölcsösök telepítésénél elsőrendű szempont, hogy a talajmunkákat, továbbá a növényvédelmet és a szállítást teljesen gépesíthessék. hasonlóképpen a sík-vidéki, elsősorban a homoki szőlőknél is a széles sorközü telepítést szorgalmazzák a fokozott gépesítés érdekében. első lépésként a hszalos támaszrendszert, s ezzel párhuzamosan a szálvesszős, illetve gúnyt-művelésmódot terjesztik el. az állami gazdaságokban máris általánossá vált a széles-soros 2-2.40 méteres sorközü telepítés. több gazdaságban kísérleteket kezdtek a lenz-moser-féle magas művelési rendszer meghonosítására. a szőlőfajtákat a tájanként meghatározott fajta-kataszter szerint telepítik, az új telepítéseknek azonban legalább 20-25 százalékat a legjobb csemegezőlő fajtáknak kell kitenniük.

- az új telepítésű gyümölcsösök nemenkénti megosztását a tényleges fogyasztási, illetve kereskedelmi igényekből kiindulva határozták meg. eszerint az ötéves tervidőszak alatt telepítésre kerülő gyümölcsfák 30-35 százaléka lesz téli- alma, körte és a birs, további öt százalék a dió, mogyoró, mandula. a bogyósok 5-8 százalékkal szerepelnek, a fennmaradó 50-52 százalék pedig a nyári gyümölcsfélék között oszlik meg. ebből legalább 15 százalék jut a közkedvelt kajszibarackra.

/mti/

9.00

-12-

bb 13. ötvennégy külföldi város nyolcvan tudományos intézményének ritkaságai az akadémiai könyvtár mikro-könyvtárában - az unesco új „társult intézményének,, munkája

-i ms/gg/m/sr

1961. december 12.

az akadémiai könyvtár, felismerve a mikro-film nyújtotta lehetőségeket, az elsők között vezette be hazánkban a könyvtárak ritkaságok, értékes régi könyvek mikro-filmezését. a nagy tudományos könyvtár legfiatalabb osztálya, a mikrokönyvtár és a hozzá tartozó korszerűen felszerelt fotólaboratórium ma már jelentős tevékenységet fejt ki. ez a munka részben az akadémiai könyvtár értékes régi könyv- és kéziratállományának megóvását célozza. hogy a kutatók a pótolhatatlan eredeti példányok elhasználódása, rongálódása nélkül tanulmányozhassák a műveket, mikrofilmeket és mikro-kártyákat készítenek róluk. külföldi megrendelésre is készülnek mikro-filmek és mikro-kártyák - levelezőlapon összesített mikrofilm sorozatok. ez az utóbbi tevékenység egyre jobban bővül. többek között negyven értékes régi könyv mikrofilmjét készítették el a szlovák akadémia számára. mikrokártyára veszik a keleti osztály ugynevezett kaufmann-gyűjteményének régi kéziratait is.

nagy értéket képviselnek a külföldi könyvtárakból, kéziratgyűjteményekből beszerzett mikrofilmek. ezek segítségével olyan művek kerülhetnek az eredetivel tökéletesen megegyező formában a kutatók kezébe, amelyek ma már egyáltalán nincsenek forgalomban, csak a könyvtárak polcain találhatóak. a mikrokönyvtár birtokában ma már 688 külföldön található kézirat és 240 régi könyv van. a gazdag anyag 54 külföldi város 80 tudományos intézményéből került a könyvtárba. a bécsi nationalbibliothek, a british museum és a varsói nemzeti könyvtár régi magyar nyomtatványainak, a párizsi bibliothèque nationale mongol kéziratainak, romániai és csehszlovákiai könyvtárakban őrzött magyar irodalmi emlékeknek, kéziratoknak, könyvunikumoknak mikrofilmjein kívül a washingtoni kongresszusi könyvtár által készített, keleti kéziratokat tartalmazó mikrofilm másolatok is helyet foglalnak a könyvtárban. a mikrofilm jelentőségét beszédesen érzékelteti, hogy míg az akadémiai könyvtár kéziratárának csak egy eredeti corvinája van, addig mikrofilmen sikerült összegyűjteni a bécsben, párizsban, modenában és wolfenbüttelben megtalálható összesen 65 művet mátyás király egykori legendás könyvtárából.

/folyt.köv./

9.30

- 13 -

bb 13. /ötvennégy ... 1. folyt./ m

az akadémiai könyvtár mikrokönyvtára 1961-ben az unesco társult intézménye lett. az 1955-ben létrehozott társulás fő célja, hogy az részvevő intézmények jobban megismerjék és segítsék egymást. a tapasztalatok rendszeres kicserélésén kívül a társult intézmények feladata, hogy az unesco könyvtári programja keretében - bel- és külföldön egyaránt - előmozdítsák a hasonló tevékenységet kifejtő intézetek és könyvtárak munkáját, valamint támogassák azokat az intézményeket, amelyek szintén be akarják vezetni a mikrofilmezést. a „társult intézmény”, szervezethez tartozó könyvtárak az unesco erkölcsi és esetenként anyagi-technikai támogatását is élvezik. az akadémiai könyvtár mikrokönyvtárának és fotólaboratóriumának társult intézménnyé nyilvánítása eddigi munkájának elismerése és egyben dokumentuma, s elősegítője annak a szerepnek, amelyet a könyvtár a nemzetközi tudományos együttműködésben betölt.
/mti/

bb 16. rozsdá elleni védőzsírt állítottak elő veszprémben

vid/szf/te/m/

1961. december 12.

a hazai iparban évente sokmillió kárt okoz a megfelelő védőbevonat nélkül szállított gépek fémfelületén megtelepedő rozsdá. a szakemberek szerint a rozsdá elleni védekezés szempontjából igen fontos a szállítás és az ideiglenes tárolás néhány hete. különösen sok gondot okoz az exportárúk tengeri szállítása, mert a párák, nagy sótartalmu tengeri levegő gyorsan kikezdi a fémek felületét.

a veszprémi magyar ásványolaj és földgáz kísérleti intézetben most újfajta rozsdá elleni védőzsírt állítottak elő. az ásványolajból készített terméket a nehézipari kutató intézet ugyaneveit klímakamrában próbálták ki, ahol mesterségesen teremteik meg a rozsdásodás feltételeit. a vegyészek megállapították, hogy a zsírral óvott anyag felülete 4-24 hétig teljesen tiszta marad, tehát a szállítás és tárolás idején tökéletes védelmet nyújt a korrózió ellen. a védőzsír a fémek felületén légmentesen záró bevonatot alkot. az eső leperreg, a pára pedig apró csépppek alakjában legördül a zsírral védett területről.

az új anyagot mártogatással viszik fel a fémekre, egyes esetekben pedig a csomagolóanyag belső felületét kenik be vele. a sikeres próbák után megkezdik a védőzsír üzemszerű gyártását.
/mti/

9.40
9.40 ✓ Zeli
- 14 -

F
27. lap
bb 27. épül az ujmecekalji lakónegyed távfűtőrendszere a mtesz tágegyesületeinek segítségével - negyvenholdas mesterséges tavat terveznek orfűn

vid szf/te/vl

1961. december 12.

pécsett, a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének tizenkilenc szakcsoportha igen értékes társadalmi segítséget ad pécs város, baranya megye, sőt az egész dél-dunántul műszaki és gazdasági életében jelentkező problémák megoldásához. foglalkozott többek között az illetékes szakcsoport a vasuti és közúti közlekedés fejlesztésével. javaslatokkal segíti a baranyai idegenforgalom fejlesztésének egyik érdekes tervét, orfű-abaliget üdülőkörzette fejlesztését. abaligeten máris ezek látogatják a kétholdas mesterséges tavat. az új turistaház mellett már építik a szép, hangulatos, színes vikendházakat. a néhány kilométerrel távolabbi orfűn huszszorta nagyobb, negyvenholdas mesterséges tó kiképzésének lehetőségeit számítgatják most a szakemberek. a tavat az orfűi vízfő forrás vizével töltenék fel és táplálnák. az eddigi kutatások szerint bizonyosnak látszik, hogy orfűn rejtőzik a mecsek legnagyobb, legszebb barlangrendszere. a barlangot társadalmi munkával akarják feltárni. ugyancsak pécs vízszegénysége adta az ötletet a műszakiaknak, hogy behatóan foglalkozzanak a dráva-csatorna megvalósításának műszaki és gazdasági kérdéseivel.

az energiagazdálkodási tudományos egyesület pécs távfűtési problémáinak megoldásához ad számottevő támogatást. az e célból alakított műszaki bizottság tanulmányterve alapján folyamatban van a pécsi távfűtőrendszer tervezése. a munkaközösség javaslatára döntöttek többek között úgy, hogy a huszonötezer lakosu városrésze fejlődő ujmecekalján nem építenek külön erőművet, amint azt eredetileg tervezték, hanem az új pécsi hőerőmű ilyen irányu fejlesztésével oldják meg. az erőmű jövőre már megkezdí a forróvíz szolgáltatást fűtési célra, az új lakásoknak. a vezeték már építik. jövő télen már forróvíz melegíti az ujmecekalji otthonokat. készül a hőerőmű fűtőturbínája is, amely 1964-ben kezdí meg a gőzszolgáltatást a közintézmények, ipari üzemek részére. /mti/

9.48

- 15 -

10.01 ✓ Zeli

bb 26. jelentkezzenek a károsultak

k bc/hm3/m/sr

1961. december 12.

a rendőrség sorozatos csalás büntette miatt eljárást indított déttári Istvánné lakás- és foglalkozás nélküli személy ellen. déttáriné összeköttetéseiire hivatkozva olcsó burgonya beszerzésére, szállítására vállalkozott, ezen a címen kisebb-nagyobb összegeket vett fel, s a pénzt elköltötte. a budapesti rendőrfőkapitányság kéri a károsultakat: ha még nem tettek feljelentést déttáriné ellen, saját érdekében jelentkezzenek személyesen Budapest 8., Tolnai Lajos utca 39. 1. emelet 13. szám alatt, vagy telefonon a 131-210 számon a 141-es mellékállomáson.

/mti/

bb 32. év végére - egyetlen kivétellel - tető alá kerül a dunai cement- és mészmű valamennyi épülete - már a szerelési munkákat végzik a gyáróriás üzemrészeiben

vid/áe/j/m/szf

1961. december 12.

a váci dunai cement- és mészmű hatalmasarányú építkezése most érkezett a legfontosabb szakaszába. az 1960-ban elvégzett, főként előkészítő jellegű munkálatok után az idei esztendő a gyáróriás minden részére kiterjedő, teljes lendülettel kibontakozó építkezések éve volt, melynek nyomán testet öltött az ötéves terv legnagyobb vállalkozása.

a nagyüzem valamennyi épülete - egyetlen kivétellel - az év végéig tető alá kerül. az építkezésen dolgozó két nagy vállalat több ezer munkása az idén 280 millió forint értékű munkát végzett el. a különböző üzemrészek építése során mintegy 1,400.000 köbméter épület teret vettek körül fallal. a kőművesek most már tulnyomórészt belső és külső homlokzati munkát végeznek.

/folyt.köv./

10,00

- 16 -

10.000
Z. P. 1961

F
27. lap
/bb 32. év végére.....1.folyt./vm

a legsürgősebb és legfontosabb feladat az ácsbrigádoké. a még be nem fejezett épületek tetőszerkezetét készítik. az építőmunkának erős brigád - amelyek jelentős vállalásokkal segítették az amug. s meg lehetőséget szoros határidők rövidítését. a tar brigád 48 tagja például a határidőt megelőzve 10.000 mázsa vasbetont épített be. kasza benjamin kilenc tagu ácsbrigádja a nyersanyag-fogadóállomások munkálatainál egy hónappal hozta előbbre a feladat teljesítésének határidejét. a toldi kőművesbrigád 92 nagy vasbetonablak beépítését vállalta, ami kemény erőfeszítést követel, hogy a nagy hidegek idején is biztosítani tudják a belső munkákat.

a két építőipari vállalat lendületes munkájának eredményeként az építkezés tervszerinti programjában megállapított határidőnél több hónappal előbb már ősz elején megindulhatott a technológiai szerelés az üzemrészekben. erre a terv szerint csak 1962. első negyedében került volna sor. a német szakemberek már javában dolgoznak az első nagy forgókemence szerelésén, amelyet legelőbb helyeznek üzembe. a többi üzemrészekben is folyamatban van a technológiai szerelés.

az üzemépületekkel együtt folytatódik a deákvári lakótelep építkezése. decemberben újabb 40 lakást adnak át az üzem dolgozóinak. ezzel együtt a tervezett 464 lakás közül az év végéig 280 új otthon áll készen, jövő nyárig pedig teljesen tető alá kerül az egész lakónegyed.

az építkezések döntő esztendeje után jövőre az üzemek belső berendezése, a nagy technológiai szerelések kötik le a szakembereket és a munkásokat. ez a feladat csaknem annyi időt vesz igénybe, mint az előkészületek és maga az építkezés. a gyors munkaütem és a felkészültség alapján a vezető szakembereknek az a véleménye és előkeltt szándéka, hogy a dunai cement- és mészművet tervezett határidőnél hónapokkal előbb teljesen készen átadják üzemeltetésre.

/mti/

10.25

1026
Z. P. 1961

- 17 -

bb 38. százötven éves működése után a palócmuzeumba szállították a kossuth bankók nyomdáját

vid fm/ke vm fm

1961. december 12.

két évvel ezelőtt találtak rá kossuth Lajos történelmi emlékü bankóinak nyomdájára balassagyarmaton. az 1848-as szabadságharc e nagyértékű műszaki emlékét a tizenkilencedik század elején prágában készítették s 1849 tavaszán ezen sokszorosították kossuth Lajos híres bankóit debrecenben. a szabadságharc visszavonuló seregeivel a nyomda erdélybe került, ahol haják István balassagyarmati nyomdász vásárolta meg. haják a történelmi emlékként vásárolt nyomdát később üzembehelyezte s több mint száz éven át mostanáig működtették. a balassagyarmati nyomdában sok fiatal nyomdásztanuló mestervizsgázott a gépnél, sőt a tavasszal a balassagyarmati ifjúsági találkozó színes plakátjait is azon készítették. a művelődésügyi minisztérium másfél éve védetté nyilvánította a nyomdagépet s most 150 éves működése után a balassagyarmati palócmuzeumba szállították. a palócmuzeumban jövő év elején a pénz története című kiállításon mutatják be először a muzeumlátogató közönségnek a híres nyomdagépet./mti/

bb 18. a tolna megyei termelőségvetkezetekben megkezdtek a földjádék kifizetését

vid ká/j vm

1961. december 12.

tolna megye több mint 150 közös gazdaságában az idén a készpénzben kifizetésre kerülő földjádék összege meghaladja a 25 millió forintot, természetben pedig 2 és félmillió forint értéket adnak ki ezen a címen. elsőként, mint minden évben, az idén is az apahanti buzavirág termelőségvetkezet kezdte meg a földjádék kifizetését. itt egy aranykorona értékűre 10 forint 50 fillér jut, a szövetezeti gazdák tehát összesen 254.000 forintot kapnak földjádék címén./mti/

10.30

- 18 -

1040 ✓ *[Handwritten signature]*

bb 34. hogyan főzzünk a csecsemőknek? bemutató konyha a fiatalok városában, oroszlányban

vid fm/ke vm fm

1961. december 12.

oroszlány, az új bányászváros a fiatalok városa. a lakosság 80 százaléka 40 éven aluli és többségük fiatal házaspár. Komárom megyében ebben a városban a legnagyobb a születési arány. ezért az egészségügyi szervek különös figyelemmel kísérik a csecsemő gondozást. ötletes kezdeményezéssel könnyítik meg a kismamák munkáját. mintaszobát rendeztek be a szülőotthonban levő tanácsadóban. a gyermekágytót kezdve a szoba minden berendezését úgy helyezték el, ahogy az a kicsinyeknek a legegészségesebb. a pólyásbabát egy játékba helyettesíti és a fürdetéstől kezdve minden tennivalót bemutatnak az édesanyáknak. a tanácsadásokon és az anyák iskoláján főznek is. a mintakonyhában - ahol a mérlegtől kezdve a kiskanálig minden megtalálható - megtanítják az édesanyákat a kicsinyek helyes étrendjének az összeállítására és az ételek szakszerű elkészítésére./mti/

bb 37. manekenek a tanyavilágban

vid hné vm fm

1961. december 12.

a földművelészetvetkezetek szolnok megyei központja a megye csinos lányából tiztagu maneken-csoportot alakított s az idén mintegy 80 divatbemutatót rendeztek a termelőségvetkezeti falvakban és városokban. jártak többek között Cibakházán, Kunszentmártonban, Abádszalókon, Nagyivánban, Tiszafüreden és Tiszaszentimrén. a műsoros divatbemutatók mindenütt nagy sikert arattak. a földművelészetvetkezetek a téli hónapokban felkeresik az állami gazdaságokat, a nagyobb termelőségvetkezeteket és ellátogatnak a tanyaközpontokba is. a következő hetekben divatbemutatókat rendeznek a mezőheki táncsics tsz-ben, a középtiszai állami gazdaságban, valamint a pusztabánrévi és a csorbai tanyavilágban./mti/

10.34

- 19 -

1046 ✓ *[Handwritten signature]*

F
27. lap

bb 39. jövő nyáron üzembehelyezik a dunaujvárosi „házgyárat”,
- az idén elkészül a nagy falelemek és az előregyártott für-
dőszobák gyártó csarnoka

vid/szf/m/te

1961. december 12.

a hét évvel ezelőtt alapított dunaujvárosi 5. számú épület-
elemgyár eddig körülbelül tízmillió négyzetméter fűdémgerendát
adott az építőiparnak, ezenkívül nagymennyiségű előregyártott
betonelemmel látta el a szénbányákat és a mezőgazdaságot is.

most felújítják és korszerűsítik az előregyártó üzemszereket.
kétezer négyzetméter alapterületű nagycsarnokot rendeznek be a
nagy épületelemek gyártására. valóságos házgyár lesz itt, ahol
mindenfajta szobafal nagyságu falelemet, válaszfalat és fő-
démet készítenek habosított kohósalakból meg betoneból.
itt kezdik meg az előregyártott fürdőszobák üzemszerű előállí-
tását. a négy falelemből összeszerelt, fűdémpanellel is ellá-
tott szobába előre beszerelik a kádat, a mosdót, a wc-t, a
piperepolcot, a törölközőtartót és a többi tartozékokat, s az
egészet mint egy dobozt, daruval készen emelik a helyére. a
közeli hat négyzetméter alapterületű, előregyártott fürdő-
szoba egyik falának külső oldalába a konyhai mosogatót és a
vizelefolyót építik be az előregyártás során.

a házgyár felépítésére részben vállalati erőből, körülbelül
tizenhétmillió forintot fordítanak. a száz méter hosszú elő-
regyártó csarnok az idén teljesen elkészül, jövőre pedig sor
kerül gépészeti berendezésére.

tipustervek szerint a nagypanelek és fürdőszobák próbagyar-
tását már jövő év közepén megkezdik. 1963-ban körülbelül három-
száz-négyszáz, 1965-ben évi nyolcszáz-ezer lakás építéséhez
elegendő nagypanelt, illetve előregyártott fürdőszobát készíte-
nek a dunaujvárosi 5. számú épületelemgyár „házgyárában”.

/mti/

...-

10.40

- 20 -

10.46
Zel

bb 42. iparunk műszaki fejlesztéséhez ez évben kétmilliárd két-
százmillió devizaforint értékű külföldi gépet vásároltunk - a gép-
importnak háromnegyed része a baráti országokból származik

1 sz/sze vm vg

1961. december 12.

ötéves tervünk egyik fő célja az ipar műszaki színvonalának
emelése, s ebben nagy jelentőségük van a meglévő üzemek korszerűsi-
tésének. a hazai gyárberendezéseken kívül sok külföldi gép is
szolgálja a műszaki fejlesztést. az ötéves terv időszakban várható
gépimport alakulásáról az mti munkatársa a külkereskedelmi minisz-
tériumban a következő tájékoztatást kapta:

- a beruházásokra évről-évre nagyobb összegek állnak ren-
delkezésünkre, s mivel az a cél, hogy minél kevesebb pénzt öljünk
építkezésekbe, épületekbe, s helyette inkább a meglévő üzemteret
használjuk ki célszerűen, gépi berendezések beszerzésére jóval
nagyobb összegek jutnak. míg például az első ötéves terv idején mind-
össze 4.8 milliárd devizaforintért vásároltunk külföldi gépeket,
csupán az idei gépimport megközelíti az akkorinak a felét. az
idén 2.2 milliárd devizaforint értékű gépi berendezéssel gyarapodtak
régli és épülő gyáraink. ugyanis bár a meglévő üzemek fejlesztése
került előtérbe, a második ötéves tervünk időszakában mégis 140
új üzem is megkezdte működését, s ezek legtöbbször a hazai berendezé-
seken kívül megtalálhatók majd a külföldi gépek is.

- legnagyobb új létesítményeink a szovjetunió és a többi
baráti ország szakembereinek közreműködésével épülnek szovjet
és más gyártmányú gépi berendezésekkel rendelkeznek. ezek között az
új gyárak között található például a tiszavidéki vegyikombinát
műtrágyagyára, ahol a szovjetunióból érkező gépekkel évente száz-
ezer tonnával növelik az ammóniák előállítását. a szovjetunióban
készülnek a dunai vasmű hideghengerművének gépei és a szovjetunió-
ból kapjuk a borsodi vegyikombinát bővítéséhez szükséges berendezé-
seket is, amelyekkel a vegyitermékek előállítását a mostaninak két-
szeresére emelik majd.

/folyt.köv./

10.45

- 21 -

10.45
Zel

/bb 42. iparunk...1.folyt./vm

a szovjet gépek importja azért is előnyös számunkra, mert áruval, főként a létesülő új üzemek termékeinek egy részével fizetünk majd értük. a szovjetunió szállítja a szegedi textilművek meglevő fonodája mellett épülő új fonoda teljes berendezését is. a baráti országokból származik a külföldi gépeknek mintegy háromnegyed része. az ndk hozzájárul például a szintetikus műszálgyártás fejlesztéséhez, a nyergesujfalui danulon-rostüzem bővítéséhez, s mint ismeretes, az ndk-ban gyártották illetve készülnek még most is a dunai cement-és mészművek hatalmas gépegységei.

- beruházási programunk végrehajtásában a nyugati cégek is készségesen résztvesznek, a legjelentősebb európai cégektől gyakran kapunk ajánlatokat különböző gépek, vagy egész gyárberendezések szállítására. úgy számítjuk, hogy a jövőben mind a baráti, mind a tőkés országokból az eddiginél több gyártmányt vásárolunk a beruházásokhoz. már az utóbbi időben is számos angol, francia, nyugatnémet és olasz céggel jöttek létre ilyen szerződések. a hungária vegyiművek és a berentei pvc gyár klórelektrolízis üzemét például a franciák, a pvc-üzemet pedig a nyugatnémetek szállítják. angol épületszerkezetekből emelték a soproni pamutipar új szövődéjének falait, még hozzá eddig nálunk példa nélkül álló rövid idő, két hónap alatt. angliából érkezik a dunai szalmacellulózgyár gépeinek jelentős része; az athenaeum nyomda mélynyomó rotációs gépét pedig olaszok szállítják. a közelmultban üzembe helyezett szentesi céltakarmánygyárban is angol gépek működnek.

- az 1961-re, öt éves tervünk első évére tervezett gépimportot külkereskedelmünk teljesíti és vállalatunk felkészültek arra, hogy jövőre is ütemesen a tervezett időpontban érkezzenek a külföldi szállítmányok. a gépbehozatal ugyanis a következő években még inkább fokozódik. 1962-ben például az ideinél a baráti országokból 36, a tőkés országokból 14 százalékkal több gépi berendezés vásárlását tervezzük. a gépimport növekedésének aránya a későbbiekben is évről-évre ehhez hasonló lesz.

/folyt.köv./

10.50

- 22 -

F
27. lap
/bb 42. iparunk.....2.folyt./vm

- az ilyen nagyarányú külföldi gépbeszerzéseket a magyar áru exportjának növelésével alapoztuk meg. ugyanakkor iparunk ilyen módon történő fejlesztése azt is eredményezi, hogy a későbbiekben több gyártmány jut majd exportra. bővítjük például a szegedi textilműveket, de az új üzemben készülő textiliák felét máris exportra szánjuk. a dunai cementmű termékéből is jut majd exportra és ugyan-csak sok félkész-és késztermék kivitelének fokozásához járul majd hozzá a dunai vasmű hideghengerművének üzembehelyezése is./mti/

bb 14. kétszáz ezer tüdő-röntgenfelvétel a viharsarokban

vid fm/ke vm fm

1961.december 12.

a békés megyei tüdőgondozó intézet ernyőképszolgálatára három év alatt mintegy kétszáz ezer tüdő-röntgenfelvételt készített a viharsarok lakosságáról. az idén száz ezer embert vizsgáltak meg s ugyanennyi röntgenfelvételt is készítettek. a felvételeket szakorvosok vizsgálták meg s így többszáz beteg - aki addig nem tudott lappangó betegségeről - került idejében gyógykezelésre s így több- ezren elkerülték a fertőzés veszélyét is./mti/

bb 33. ezer családház épült fel az idén zala megye falvaiban - a lakások háromnegyed részében van fürdőszoba

vid gk vm fm

1961.december 12.

zala megyében ebben az évben a járási tanácsok több mint máfélezer építési engedélyt adtak ki, többségében családház-építésre. a zalai tsz-tagok két-háromszobás házakat építenek. a falusi emberek igényeinek növekedését mutatja, hogy az épülő házak háromnegyed részében van fürdőszoba. a megyében körülbelül ezer családház készült el az idén./mti/

10.54

- 23 -

bb 15. tíz fontosabb termelőberendezést műszereztek, automatizáltak az idén a Lenin kohászati művekben

vid/te/m/szf.

1961. december 12.

a Lenin kohászati művek műszerész üzemének dolgozói az idén tíz fontosabb termelőberendezést műszereztek és automatizáltak. Különösen sokat haladt az acélmű automatizálása. öt martin-kemencén, a korábbi kézi kapcsolású gáz, levegő és egyéb szabályozó berendezéseket önműködő tüzelésszabályozó készülékekkel váltották fel. az automatizálás a tüzelőanyag felhasználást 3-5 százalékkal csökkenti. könnyebbedik a kezelőszemélyzet munkája is. a durvahengermű 2-es számú mélykemencéjénél a gáz és a levegő arányának önműködő szabályozásával tetemes mennyiségű fűtőanyagot takarítanak meg, ezenkívül az öntecsek izzítási idejét is több órával rövidítik. az idén 5-6 öntecssel lehet többet hengerelni a hengermű blokkosorán, mint tavaly. ennél a kemencénél a forrasztárok a műszerházban készülékekről ellenőrizhetik az automatikák működését. felszerelések a legjobb tüzeléstechnikai lehetőségeket nyújtó önműködő készülékeket a középhengermű két tolókemencéjére is. a számítások szerint ezzel mintegy fél százalékkal csökkenthető majd az energiafelhasználás.

/mti/

bb 41. rendezik a világhírű jáki templom környékét

vid/gk/m/fm

1961. december 12.

a román stílusú építészet egyik világhírű emléke a 700 éves jáki templom környékét a vas megyei idegenforgalmi hivatal kezdeményezésére jövőre rendezik. ormos imre professzor, a kertészeti és szőlészeti főiskola kerttervező tanszékének vezetője készíti el a parkirozás tervét. a jáki községi tanács 30.000 forintot szán a rendezésre a községfejlesztési alapból. megjavítják a templomdombra vezető lépcsőt és a domb alján betonjárdaát építenek. a károni arborétum diszcserejéket ad a parkirozáshoz.

/mti/

- 24 -

11.00

11.41. *[Handwritten signature]*

F
MÁJUS: 27. lap

bb 17. családlátogatáson beszélnek meg a jövő évi tennivalókat a tótkomlói viharosok tsz vezetői

vid/ká/j/m

1961. december 12.

a tótkomlói viharosok termelőszövetkezetben, ahol bevezették a havi készpénz-fizetést, a vezetőség elhatározta, hogy a téli hónapokban minden családot meglátogatnak, s ezeken a beszélgetéseken kicserélik a véleményeket egyrészt a vezetőség tevékenységéről, másrészt a tagok munkájáról. meghallgatják a szövetkezeti gazdák véleményét arról, hogyan lehetne még igazságosabban elosztani az együtt szerzett jövedelmet, s megbeszélik: melyik szövetkezeti gazda milyen nagy terület megmunkálását vállalja családjával, mennyi sertést, baromfit óhajt nevelni közös értékesítésre. a szövetkezet határidő előtt végzett az őszi betakarítással, továbbá a szántással és vetéssel, úgyhogy a következő hetekben, hónapokban jut idő alaposan megvitatni a tennivalókat, s jól felkészülni az új évre.

/mti/

bb 20. tíz új orvosi rendelő baranyában

vid/fm/ke/m/fm

1961. december 12.

a baranyai falvakban az idén 37 millió forintos községfejlesztési beruházásból 400 különböző létesítmény készül. többségét már át is adták rendeltetésének. a községfejlesztési tervet eddig 90 százalékban teljesítették. negyven községben a művelődési házak építésére, bővítésére fordítottak jelentősebb összegeket, 85 község járdát, 27 pedig utat épített, 9 falu a villamosításhoz járult hozzá. tíz baranyai községben orvosi rendelőt létesítettek, sósvertikén, hirdén és kovácshidán új rendelőket építettek, a többi hét faluban pedig meglévő házakat alakítottak át rendelővé. a lakosság több mint 3 millió forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a községfejlesztéshez.

/mti/

11.03

11.03 *[Handwritten signature]*

- 25 -

bb 19. irodalomtörténeti előadások vas megyei falvakban

vid fm/ke vm fm

1961. december 12.

a vas megyei falvakban a tíz többszáz irodalomtörténeti előadást tart a téli hónapokban. irodalomtanárok, vasi írók, költők tolmácsolják a külföldi és a hazai irodalom legszebb alkotásait. a szombathelyi irodalmi színpad tagjai husznál több falut keresnek fel. a könyvtárak könyvismertetőket, kiállításokat, könyvbálokat rendeznek./mti/

- . -

bb 22. lakóhelyükre viszik a kulturát a wilhelm pieck gyár falusi dolgozóinak

vid szf/te vm

1961. december 12.

a győri wilhelm pieck vagon-és gépgyár dolgozóinak több mint fele a környező falvakból jár be az üzembe. a városhoz közeli hét peremközséget, melyekből a lakosság jó része autóbusszal, vonattal utazik naponta munkahelyére, a „mi-falunk„-nak nevezi nemcsak a munkásság, hanem a szakszervezet kulturális bizottsága is. a szakszervezet már tavaly rendszeresítette az ugynevezett falunapokat, hogy a bejáró dolgozók lakhelyét bekapcsolja a gyár kulturális életébe. előadásokat tartottak és művészi műsort is adtak, helyükbe vitték a kulturát a műszak befejezése után hazasiető dolgozóknak.

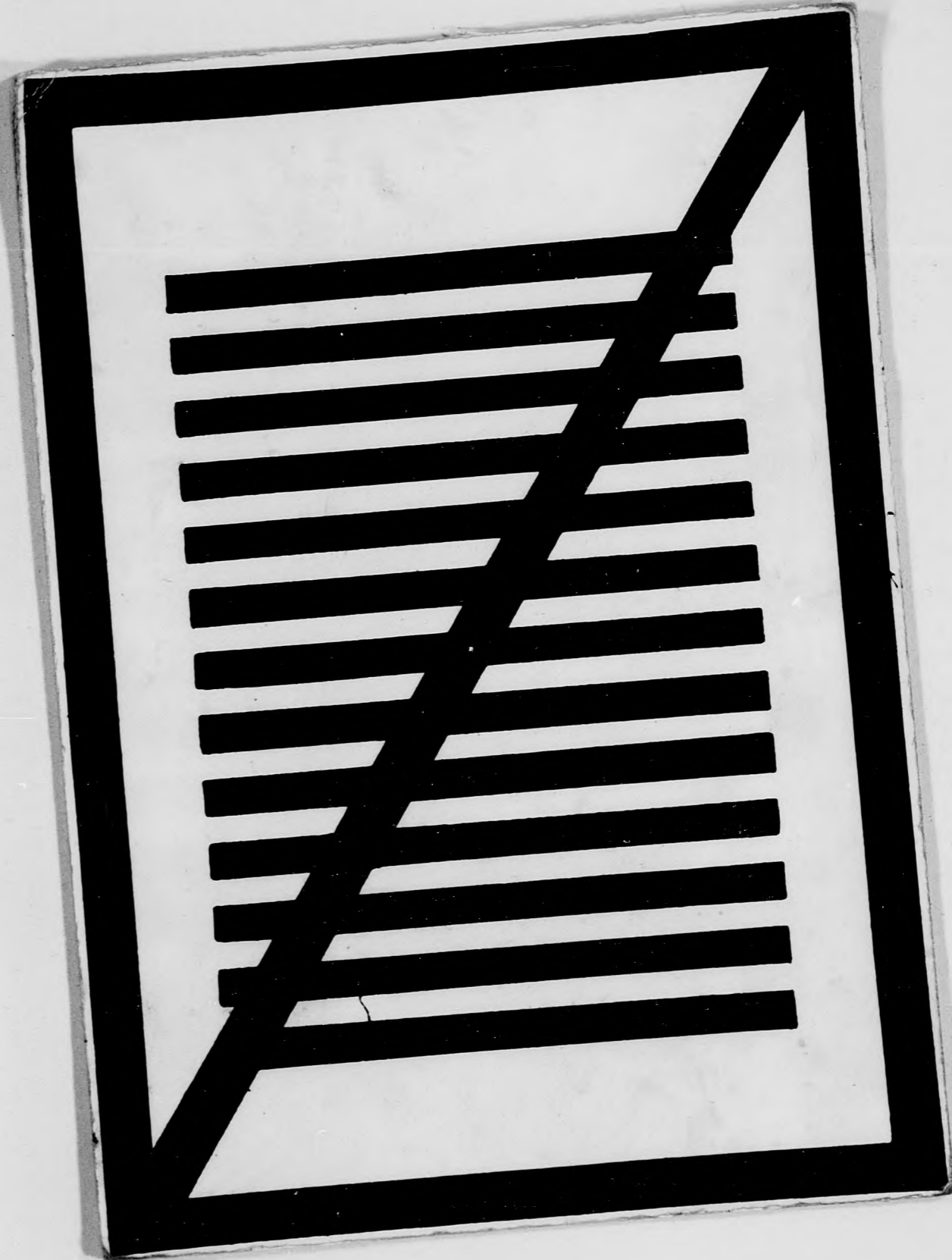
a jól bevált kezdeményezést az idén tovább fejlesztette a gyár szakszervezeti kulturális bizottsága. ménfőcsanakon már nemcsak falunapokat tart, hanem segít a község egész kulturális életének fellendítésében. megszervezték a ménfőcsanaki munkásakadémiát, a fotószakkört, patronálják a könyvtárat, bevezették a zeneoktatást is. tervbe vették művészeti csoportok alakítását is. a hasznos kezdeményezést ki akarják terjeszteni a többi munkáslakta községre is, hogy minél jobban eltűnjön a város és a falu közötti különbség./mti/

- . -

11. 10

12. 10

- 26 -

bb 21. rendezik a kis-duna, a rába, és a rábca győri szakaszát
vid/szf/m/te 1961. december 12.

győrt, a gombamódra szaporodó csónakházak, az élénkítő
viziélet, a kis-dunán bevezetett vizibusz-járat sürgős
feladattá tette a várost keresztülszelő folyók szabályozását.
eddig ugyanis a kis-duna vizállását csak a rába folyó és a nagy-
duna gönyűi vizállása befolyásolta, mert a felső kitorokollás-
nál levő és a víz szabályozására épített zsilip a háboru
óta nem működik.

a győri vízügyi igazgatóság szakemberei most tervet dolgoznak
ki a zsilip megjavítására és a folyók győri szakaszának ren-
dezésére. a tervek szerint a rába, a rábca és a kis-duna part-
ját rendbehozzák, a folyók medrét pedig több mint két és fél
kilométer hosszan kikotorják. a rendezésnél a városszépítési
és folyamszabályozási szempontokon kívül figyelembe veszik
a strandolók és csónakázók szempontjait is. a többmillió forin-
tos munkákat előreláthatólag még a jövő nyár előtt megkezdik.
/mti/

bb 23. 40-45 százalékos olajtartalmu, új napraforgótörzsek
vid/ká/j/m 1961. december 12.

a lovászpatonai növénynevelő telepen több esztendeje
foglalkoznak a kutatók napraforgófajták nemesítésével, új, a
hazai viszonyok mellett bőventermő, magas beltartalmu, vékony-
héjú törzsek kialakításával és elterjesztésével. a kísérletek
sikerét az államilag törzskönyvezett lovászpatonai napraforgó
és egy új hibridfajta bizonyítja. az új hibridfajtából, az
utóbbi időben sikerült rendkívül nagy beltartalmu törzsek ki-
alakítani. a törzsszámozott, kísérleti elitnövények beltar-
talma általában 75 százalékos, a 2199-es törzsszámu napra-
forgó pedig 77.8 százalék. a legszembetűnőbb ezeknél a tör-
zseknél a magas olajtartalom. a köztermesztésben levő hazai
fajtáink olajtartalma általában 32 százalék, a lovászpatonai
napraforgóé ennél 6 százalékkal több, az új elit törzsek minde-
gyikének olajtartalma már 40 százalék, sőt akad olyan is,
amely eléri a 45 százalékot. a lovászpatonai kutatók a jövő
évben megkísérlik egy olyan napraforgótörzset kinemesítését,
amelynek olajtartalma eléri a szemtermés súlyának felét.
/mti/

28 -

11.46

bb 30. több mint száz borsodi öntevékeny színjátszó csoport készül
új műsorral a karácsonyi ünnepekre

vid vm/k vm fm 1961. december 12.

borsod megyében az üzemi és falusi öntevékeny színjátszó cso-
portok új műsorral készülnek az ünnepekre. karácsonykor több mint
100 üzemi és falusi csoport mutat be új műsort. a putnokiak például
peter karvas:éjjeli mise, a szikszóiak és a mezőkövesdiek pedig
hans pfeiffer: lampionok ünnepe című drámáját adják elő. az
ózdai liszt ferenc művelődési ház színjátszói bródy: tanítónő-jét
próbálják. az egész estét betöltő háromfelvonásos szindarabokat
a népművelési körzetekben több községben is előadják a csoportok.
/mti/

bb 35. megkezdődött a téli nagyjavítás a tatabányai cementgyár-
ban

vid szf/te vm 1961. december 12.

a tatabányai cement-és mészművek dolgozói ebben az évben
minden hónapban telteljesítették mennyiségi tervüket. elsősorban
a műszaki színvonal megjavításának az eredménye, hogy az idén a
tervezettnél tíz forinttal olcsóbban termelték a cement tonnáját.
a gyárban már készülnek a jövő évre: felváltva leállnak a gépek,
megkezdtek a szokásos téli nagyjavítást. az üzem „doktorai”, a
karbantartók, megvizsgálják, kijavítanak minden gépet berendezést.
„nagyítóüveg”, alá kerülnek a csaknem száz méter hosszú klinker-
égető kemencék is. újrafalazzák belső bélésüket, kicserélik a zsu-
gorító zóna láncait. az egyes számu kemencét a hejőcsabai cementipari
gépjavító vállalat és a jászberényi aprítógépgyár dolgozóival közö-
sen teljesen átalakítják. kicserélik a kemencetést ötven éves le-
mezeit, megnyújtják a tüzetet, új hűtődobokat szerelnek fel. így a
jövő évtől ezzel a kemencével naponta egy vagonnal több klinkert
termelnek. új külső „köpenyt”, kapnak a mészégető kemencék is.

a gondos, jóminőségű téli nagyjavítással megteremtik az
alapját annak, hogy jövőre az ideinél két százalékkal több cemen-
tet termeljenek. a tervük az, hogy 1962-ben 323 napig dolgoznak tel-
jes kapacitással. hogy ez milyen nagy vállalkozás mutatja az is,
hogy az új cementgyárakat általában háromszáz napos üzemidőre terve-
zik. /mti/

12.00

- 29 -

bb 28. hetven millió forintot fordítottak az idén a borsodi iparvidék fejlesztésére

vid/hné/m/szf

1961. december 12.

a borsod megyei tanács az idén mintegy 70 millió forintot fordított a megye iparvidékének fejlesztésére állami beruházásból és községfejlesztési hozzájárulásból. a fejlesztés során az ipartelepeken kívül azok a községek is kaptak új létesítményeket ebből az összegből, ahonnan a dolgozók bejárnak az üzemekbe.

a legnagyobb beruházást ózd ivóvíz-ellátására fordították. huszonhárom millió forintból több kilométernyi új vízvezeték építettek, s ezzel újabb 900 lakást kapcsoltak be az ivóvíz-ellátásba. megkezdték a város csatornázását is. mindkét munkát a második ötéves terv során fejezik be.

ormosbánya az utóbbi években az állami- és családi ház építkezésekkel csaknem kétszeresére növekedett, s ezzel a szuhavölgy legnagyobb bányásztelepülése lett. az új, nagyobbbrészt fürdőszobás lakások használatát segíti elő, hogy 2.5 millió forintos költséggel hozzákezdtek a szennyvíz tisztító berendezés építéséhez.

a növekvő lélekszámú bányatelepek gyermekeinek iskoláztatása szükségessé tette tantermek építését. négy helyen, így például királdon és farkastyukon épült új általános iskola. már tanítanak is mindkettőben.

a községfejlesztési alapból a közvilágítást bővítették, valamint járdákat, utakat építettek. edelényben ugyancsak a községfejlesztési alapból kibővítették a művelődési otthont. több helyen, mint például felső-nyárádon, szuhakállóban, orvosi rendelőt nyitottak.

/mti/

12.42

- 30 -

bb 25. magyar tudós külföldi konferenciákon

k ms/hné vm sr

1961. december 12.

alig egy hét leforgása alatt négy jelentős tudományos tanácskozáson szerepeltek, illetőleg működnek közre a magyar tudomány képviselői. december 7-9-én moszkvában nemzetközi sokk-konferenciát rendeztek, amelyen hazánkból dr. Kovács Arisztid egyetemi docens vett részt. németh endre, egyetemi tanár szófiában az öntözési rendszerek hasznos hatásfokának emeléséről rendezett kongresszuson volt jelen. a nemzetközi geofizikai együttműködés kedden kezdődő ötnapos regionális ülésén a magyar tudományos akadémiát tárczy-hornoch Antal akadémikus, egyed László levelező tag és béll Béla obszervatóriumvezető képviseli. ugyancsak kedden kezdődik a csehszlovák mezőgazdasági tudományos akadémia talajtani koordinációs munkaértekezlete, amelyen magyarországot Szabolcs István, az akadémia talajtani és agrokémiai kutató intézetének igazgatója képviseli./mti/

bb 29. megalakult a századik dunaujvárosi kisz-alapszervezet

vid fm/ke vm fm

1961. december 12.

dunaujvárosban megalakult a századik kisz-alapszervezet. a dunai szalmacellulózegyár ifjúságai szervezték meg a századik dunaujvárosi alapszervezetet, amelynek tagjai egyik legfontosabb feladatuknak tartják, hogy segítsék az építési és a szerelési határidők megrövidítését./mti/

bb 31. modernizálják a nagymultu békési nyomdát

vid hné szf vm li

1961. december 12.

a békéscsabai, egykori híres tevan-nyomda utódát, mai nevén békési nyomdát, az ország egyik legkorszerűbb és legnagyobb nyomdaüzemévé fejlesztik a második ötéves terv idején, 27.5 millió forint költséggel.

/ folyt.köv./

12.46

13.³⁰

- 31 -

/bb 31. modernizál 1. tolyt./vm

a részben exportra kerülő árucikkek és gyógyszerek színes címkéit, dobozait, valamint a többszínnyomású prospektusokat, naptárakat készítő nyomdát már az elmúlt három évben is jelentősen fejlesztették. korszerű műhelycsarnokot, szociális rendeltetésű helyiségeket építettek hozzá, új gépekkel rendezték be, betükészletét gyarapították.

az idén két heidelbergi magasnyomót és egy dobozragasztó gépet vásároltak. jelenleg épül a transzformátorház, jövőre pedig emeletes üzemszű építését kezdik meg. a következő két évben húsznál több korszerű géppel gazdagodik a békési nyomda./mti/

. . .

bb 40. erősödik a kapcsolat a pécsi és a iasi egyetem között

vid fm/t r vm fm

1961. december 12.

a pécsi tudományegyetem és a romániai iasi alexandru ion cuza tudományegyetem júniusban kölcsönös barátsági és együttműködési szerződést kötött. a pécsi jogi kar vezetői a szerződés értelmében ellátogattak a román népköztársaságba. dr. bihari ottó dékán és dr. zinhóber ferenc dékánhelyettes hazaérkezésük után elmondották, hogy megállapodást kötöttek az oktatók és hallgatók cserelátogatására, valamint tudományos munkák kölcsönös publikálására és könyvtári cseréire.

jövőre a román alexandru ion cuza egyetem jogi karának dékánja és két tanszékvezető tanára látogat pécsre, a pécsi egyetemről pedig három tanár utazik romániába. negyedik évfolyamos hallgatók kölcsönös látogatásai is szerepelnek a tervekben. a két egyetem szakszervezeti bizottságai a tervek szerint már a jövő nyáron csere-üdülést szervez a balaton, illetve a fekete-tenger partján./mti/

. . .

- 32 -

12.50

13.31

mg

bb 24. mezőgazdasági termelőszövetkezeteink 1962 évi terveiből: a püspökladányi járásban másfél mázsával növelik a buza termésátlagát, a kaposvári járásban a szántóterület felén takarmányt termesztenek

vid ö kz/vm ká

1961. december 12.

az ország szövetkezeti gazdaságaiban elkészültek az 1962. évi termelési tervek. ezeket a rendkívül fontos, egy egész év gazdasági teendőit meghatározó okmányokat, szövetkezeteink tulnyomó többségében az egész tagság széleskörű, tevékeny részvételével állították össze. a tervek, bár az elmúlt évekhez viszonyítva mindent fokozottan igyekeznek hasznosítani a táj sajátos talaj és éghajlati viszonyaiból adódó lehetőségeket, egy-egy nagyobb terület átlagában híven tükrözik azokat a célokat, amelyeket második öt éves tervünk tűzött ki mezőgazdaságunk elé.

az 1962. évi terveknek az egyik fontos jellemzője a gondos összeállítás. hajdu-bihar megye püspökladányi járásában például már a nyár végén megkezdődtek a tervmegbeszélések a járás vezetői, mezőgazdasági szakemberei és a termelőszövetkezetek vezetői, illetve szakemberei között. valamennyi szövetkezettel a legapróbb részletekig megvitatták: hogyan tudják a szövetkezet adottságait, lehetőségeit összeegyeztetni a népgazdasági érdekekkel. kerülték a sablonos megoldásokat. jellemző e tekintetben a buza vetésterületének megoszlása. a korábbi években a járási tervet területarányosan és automatikusan bontották le a községekre. az idén az egyes szövetkezetek adottságait vették figyelembe, ennek következménye, hogy például a 10.000 holdas püspökladányi lenin termelőszövetkezetben, ahol viszonylag kevés a munkaerő, az összterület 32 százalékán vetettek kenyérgabonát. az adott gépesítési lehetőségeket figyelembe véve ugyanis a kenyérgabona termelésben kell a legkevesebb kézi munkaerő. ez a munkaerőhiánnyal küzdő közös gazdaság így hasznosíthatja legjobban a földjeit. a földesi rákóczi termelőszövetkezetben éppen ellentétes gondok vannak. itt viszonylag kevés a föld és sok a tag. állandó foglalkoztatást, biztos jó jövedelmet csak úgy várhat a tagság, ha a munkaigényes növényeket termelik nagyobb területen. termelési tervükben érvényesítették is ezt a szempontot. kevesebb kenyérgabonát, de sokkal több cukorrépat és kertészeti növényt termelnek.

/folyt.köv./

12.57

13.31 *Ageli*

- 33 -

/bb 24. mezőgazdasági.....1. folyt./vm

a helyi lehetőségek figyelembevételére nem mond ellent az országos érdekeknek. példa bizonyít emellett, a püspökladányi járás közös gazdasági a tervezett 19.870 hold helyett több mint 20.000 hold kenyérgabonát vetettek el. egyetlen olyan termelőszövetkezet sem volt a járásban, amelyik kevesebbet vetett volna mint amennyiben a tervmegbeszéléseken a járási vezetőkkel megállapodtak.

hasonló gondossággal vizsgálták és tervezték meg a termés-átlag növekedéseket is. búzából holdanként 150 kilóval akarnak többet termelni az utóbbi öt év átlagánál. a cél érdekében csaknem 10.000 holdon vetettek nagytermőképességű külföldi, elsősorban szovjet fajtákat. a szikfoltokkal tarkított határrészekeken az ilyen talajokon tapasztalataik szerint legjobban tenyésző k.522-es fajtát alkalmazzák.

borsod megye cukorrépatermelő vidékén, a taktaközben, a hagyományos kultúra továbbfejlesztését tervezik a közös gazdaságok: 1962. évi termelési terveik szerint, az előző évihez viszonyítva, 200 holddal növelik a cukorrépa termőterületét, a holdankénti hozamot pedig átlagosan 160 mázsára növelik. e terv megvalósulását igen nagy mértékben segíti majd elő a gépállomások fokozott segítése. a nagy táblákon jövőre már az egyelést kivéve szinte teljes egészében géppel végzik a növényápolást. a cukorrépát családonként osztják ki a tagok között, s többlettermelés után prémiumot fizetnek.

békés megyében, elsősorban gyulán, ujkigyóson, eleken és békéscsabán, az idei aszályos évben is jól jövedelmezett a zöldségtermesztés. e tapasztalat gyakorlati következményei már az 1962. évi termelési tervekben érvényesülnek: a vidék közös gazdasági jövőre 2.500 holddal nagyobb területen termelnek kertészeti növényeket. a primórtermesztés fejlesztése mellett nagy gondot fordítanak a korai szántóföldi zöldségtermelésre. ezért - hogy széleskörűen bevezethessék a palánta előnevelését - 24-000-et gyarapítják melegágyi ablakkeretek számát. jól fizet ezen a vidéken a vöröshagyma is. az előző évihez viszonyítva, 1962-ben ebből legalább 500 vagonnal többet szándékoznak értékesíteni.

/folyt.köv./

13.00

- 34 -

/bb 24. mezőgazdasági.....2. folyt./vm

somogy megyében a kaposvári járás közös gazdasági jövőre többek között 3.8 millió kiló sertéshúst és félmillió baromfit adnak közfogyasztási célokra. az 1962. évi termelési tervekben gondosan intézkedtek az ehhez szükséges takarmányok megtermeléséről. a termelőszövetkezetek szántóterületüknek csaknem felén termelnek szálas-és szemestakarmányokat: többek között őszi és tavaszi árpat, fővetésű és silókukoricát. a megye híres állattenyésztő körzetében, a kapos-völgyében a fővetésű és a silókukorica területaránya több termelőszövetkezetben eléri a 30 százalékot.

a nyírségben, ahol a szántóterület mintegy 70 százaléka futóhomok, az 1962. évi tervek tanúsága szerint, jövőre ismét nagy területen telepítenek almáskerteket. 80 termelőszövetkezet együttesen több mint 5.000 holdat hasznosít ilyen módon. a telepítés módszerében sok az újszerűség. az eddigi gyakorlattól eltérően többnyire törpe csemetéket ültetnek el. a törpe fák három és fél év, tehát fele annyi idő alatt fordulnak termőre, mint a magas törzsűek.

elszaporítják a híres milotai diót is, amelynek termesztése az utóbbi időben már csak 3-4 szatmári falura korlátozódott. 1962-ben csak a nyirkátai rákóczi termelőszövetkezet 500 hold milotai diót telepít./mt1/

- . -

bb 36. mérnök-technikus brigádok is versenyeznek a szocialista címért a komárom megyei üzemekben

vid szf/te vm

1961. december 12.

komárom megye ipari üzemeiben már nemcsak fizikai dolgozók, hanem mérnökök és technikusok is versenyeznek a szocialista címért. az almásfüzitői timföldgyárban például a négy fiatal mérnököt és két technikusból alakult brigád másfél hónappal ezelőtt határozta el, hogy kiérdemli a megtisztelő címet.

/folyt.köv./

13.10

- 35 -

13.40 *tel*

/bb 36. mérnök.....1.folyt./vm

vállalták, hogy kötelességükön felül segítenek gyáruk sajátos feladatainak megoldásában, kutatják például, hogyan lehetne olcsóbban termelni, különös gondot figyelik a feltáró, a kikeverő és a légszűrő üzemrészek dolgozóinak a munkáját, mert tőlük függ elsősorban a timföldi munkásság alakulása. a brigád tagjai szemléltető ábrákkal, érdekes számításokkal magyarázzák a berendezések kezelőinek, mit kell tenniük, hogy csökkentsék a drága, import marónátronlug veszteséget. az egyik új eljárás alkalmazásánál 86.000 forint értékű anyagmegtakarítást irtak a szocialista címért vevényező műszaki brigád „javára,,.

a többi mérnök-technikus brigád is sokféle felajánlás teljesítésével harcol a cím elnyeréséért. szakmai tanfolyamokon gyarapítják tudásukat, de közben segítenek a fiatal technikusoknak a tanulásban, tanácsokat adnak az újítóknak. az üzemükben bevezetett új technológiákról irt tanulmányaikat közzéteszik a hazai szaklapokban is, idegen nyelveket tanulnak és rendszeresen figyelik a külföldi szakirodalmat./mti/

bb 44. saját szárnyakon térnek haza a nemzetközi galambkiállítás „részvevői,, - tizenöt ezren tekintették meg az érdekes kiállítást

i so/gg vm ká

1961.december 12.

bezárta kapuját az országos mezőgazdasági kiállítás kőbányai bemutató területén megrendezett nemzetközi galambkiállítás, amelyen a külföldi tenyésztők ezer, a hazaiak 2.450 röp-, dísz-, hus- és postagalambot mutattak be.

a kiállításon hazánkban először ítelték oda az európa-champion címet, a német demokratikus köztársaság galambászai hét, a jugoszlávok három, a románok egy, a magyarok hét ilyen plakettet szereztek. a hazai galambászok által bemutatott állományból a komáromi bukó és kerengő, a kínai sirály, a brünni begyes, az angol begyes, a római, a lengyel hiuz-fajta érdemelte ki az európai champion címet.

/folyt.köv./

13.24

1741 *szel*

- 36 -

/bb 44. saját.....1 y.t.vm

a kiállítás idején a delegációban részvevő külföldi szakembereken kívül háromszázán társasutazás keretében érkeztek budapestre, így nagyarányú tapasztalatcserére nyílt lehetőség. a hazai látogatók száma elérte a tizenöt ezret, az érdeklődés jóval nagyobb volt mint a korábbi években.

a kiállítás bezártával csak a dísz-és a husgalambokat szállítják haza ketrecekben, a többi galamb saját szárnyon teszi meg az utat hazafelé./mti/

bb 45. az erdészet új élüzemei

i so/gg vm ká

1961.december 12.

az országos erdészeti főigazgatóság kollégiuma dr.balassa gyula miniszterhelyettes elnökletével kedden ülést tartott és a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetével egyetértésben az 1960-1961 gazdasági év eredményei alapján odaitélte az élüzem kitüntetését.

a kislétföldi és a mecseki erdőgazdaság, valamint az erdei melléktermék vállalat élüzem-címet, vándorzászlót és oklevelet kapott, a kiskunsági és a keletbükkli erdőgazdaságot, továbbá a soproni tanulmányi erdőgazdaságot élüzem címmel és oklevéllel jutalmazták./mti/

13.30

1341 *szel*

- 37 -

bb 46. időjárás-jelentés

tm/m

1961. december 12.

a meteorológiai intézet jelenti december 12-én, kedden
13 órakor:

enyhe szeles idő

hétfőn nyugaton enyhe léghullámok követték egymást közép-európában és estétől kezdve a kárpát medencében is fokozatosan megtörték a vékony, hideg légpárna uralmát. hazánkban tegnap jobbra borult volt az égbolt és sokfelé hullott hó, havaseső, ónoseső, és végül eső. a csapadék mennyisége az ország déli felén 1-5, az északi felén 5-15 milliméter volt, sőt mátészalkáról 16, csengerről 18, tiszabecsről 21, sopronból pedig 22 millimétert jelentettek. a nappali legmagasabb hőmérséklet 0, és 5 fok között váltakozott. ma hajnalban plusz 2, mínusz 3 fokig hűlt le a levegő. az erősen összeroppanó hó-takaró vastagsága ma reggel kékestetőn 10, farkasgyepűn 3, misinatetőn 1 milliméter volt, a szabadság-hegyről pedig csak misinatetőn 1 milliméter volt, a szabadság-hegyről pedig csak hófoltokat jelentettek. ma délelőtt az ország nagy részén plusz 5-10 fokig emelkedett a hőmérséklet, csak az ország északkeleti részén maradt még helyenként 0 fok körül. több észlelőállomáson élénk nyugati, északnyugati szél fújt. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 0.3 fok volt, 0.8 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig: enyhe idő, felhőátvonulások, többfelé, elsősorban nyugaton, északon és főként a holnapi nap folyamán eső. időnként élénk nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 5-10 fok között. a duna vízállása ma reggel 161 centiméter.
/mti/

14.47

14.0

- 38 -

bb. 47. somogyi miklós látogatása salgótarjánban

vid fm/ke/vl fm

1961. december 12.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke kedden salgótarjánba látogatott. a megyei pártbizottság székházában jakab sándor, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára, jedlicska gyula, salgótarján város pártbizottságának első titkára és a pártbizottságok vezetői fogadták. somogyi miklós megtekintette a városi józsef attila művelődési házban rendezett ujitási kiállítást, majd a zománcipari művek salgótarjáni gyáregységében a tűzhelygyárba látogatott, ahol longauer józsef, a tűzhelygyár igazgatója ismertette a gyár idei eredményeit és a gyár fejlesztését. a gyár kedden teljesítette idei száztizenötödik kályhát. a gyár dolgozói elmondották somogyi miklósnak, hogy az év hátralévő részében terven felül még ötezer tűzhelyet és ugyanannyi kályhát adnak a népgazdaságnak. elmondották azt is, hogy az idei terv volt a gyár történetében az eddigi legmagasabb: több mint 230 millió értékű tervet kellett teljesíteniük, a kereskedelem megnövekedett igényét azonban a várható jelentős túlteljesítéssel sem tudják teljesen kielégíteni.

a gyárlátogatás után somogyi miklós munkásgyűlésen vett részt a tűzhelygyár művelődési házában, ahol időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről beszélt. /mti/

bb 51. megnyílt győrtött a közművelődési könyvtár műszaki részlege

vid fm/ke/vl fm

1961. december 12.

a győri kislelőkönyvtárban külön műszaki részleg nyílt, ahol 120 folyóirat és 3000 szakkönyv áll a látogatók rendelkezésére. a külön olvasóhelyiséggel ellátott műszaki könyvtárban gépészeti, közlekedési, építőipari, textilipari és élelmiszeripari szakemberek részére műszaki tájékoztató szolgálatot szerveztek. /mti/

15.33 16¹⁰

- 39 -

bb 50. czinege Lajos honvédelmi miniszter, nagylengyelben

vid. fm/ke/vl fm 1961. december 12.

Czinege Lajos altábornagy, az MSZMP politikai bizottságának póttagja, honvédelmi miniszter kedden Zalaegerszegre látogatott. Tanácskozott a megye vezetőivel, majd Darabos Ivánnak, az MSZMP központi bizottsága tagjának, a megyei pártbizottság első titkárának társaságában felkereste a Zalaegerszegi ruhagyárat. Beszélgetett munkásokkal, műszaki vezetőkkel. Czinege Lajos és Darabos Iván délután a Nagylengyel-i olajmezőre látogatott, ahol megtekintették az olajmező több termelőberendezését, majd az olajmező dolgozói nagygyűlést tartottak, amelyen Czinege Lajos mondott beszédet. A nagygyűlésen az olajmunkásokon kívül résztvettek a környék termelőszövetkezeteinek küldöttségei is. /mti/

bb 52. ülést tartott az országgyűlés munkaügyi bizottsága

t hi/sze/vl sr 1961. december 12.

Az országgyűlés munkaügyi bizottsága kedden az országgház gobelín-termében Blaha Béla elnökletével ülést tartott. Az ülésen Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke is résztvett. A képviselők Kisházi Ödön munkaügyi miniszter tájékoztatója alapján megvitatták a normarendezésről szóló határozat végrehajtásával kapcsolatos helyzetet, valamint az ezzel összefüggő munka- és üzemszervezési kérdéseket. A vitában résztvettek Rónai Sándor, Berki Zoltán, Fekécs Margit, Huber Lajos, Kalmár Pálné, Loy Árpád, Musitz József, Ökrös Illés, Pataki Mihály, Schuchmann Zoltán és Vida Miklós képviselők. Kisházi Ödön miniszter tájékoztatóját, valamint a felszólalásokra adott válaszát a bizottság tudomásul vette. /mti/

15.44

- 40 -

bb 48. megnyílt a gépipar műanyagfelhasználási kiállítása és előadás-sorozata

t st/sze/s bs 1961. december 12.

A 11. kerületi pártbizottság, a kohó- és gépipari minisztérium, továbbá a kábel- és műanyaggyár rendezésében kedden kiállítás és előadás-sorozat nyílt a Szakszervezetek Fehérvári uti művelődési házában a gépipar műanyagfelhasználásáról.

Megnyitó előadást Csűrös Zoltán Kossuth-díjas akadémikus, a műszaki egyetem tanára tartott, majd dr. Schwanner Károly kandidátus, a kábel- és műanyaggyár műszaki főmérnöke az üveg-vázal erősített műanyagok alkalmazásáról tájékoztatta a megjelenteket.

A kiállításon felsorakoztatták a gépipar legkülönbözőbb gyártmányait, amelyek újabb színesfém vagy acél helyett műanyagból készülnek. Bemutatják például az újfajta hengermű-csapágyat, amelyet 130 kilogramm bronz helyett 18 kiló textilbakelitből állítottak elő, ott láthatók a műanyagból készült fogaskerekek, akkumulátorok, sajtolószerszámok, rozsdálló csövek és épületberendezések, többi között a műanyagmosdó, csap, kilitcs és sok egyéb.

A kiállítást december 30-ig minden nap délelőtt 10-től délután 4 óráig tartják nyitva. A további előadásokra december 18-án, 27-én és 30-án kerül sor. /mti/

bb 49. gépipari szakemberek utaztak az NDK-ba a viharcsarokból

vid/sze/te/s bs 1961. december 12.

Békés megyei vas- és gépipari szakemberek, mérnökök, technikusok, szakmunkások, valamint párt- és tanácsi ipari vezetők - a gépipari tudományos egyesület Békéscsabai csoportjának tagjai - indultak kedden este az NDK-ba hatnapos tanulmányutra. A harminckét tagú csoport Lipcsében szerszámgépgyárat és híradástechnikai üzemet látogat meg, megtekintik a Meissen-i porcelángyárat, a Drezdai gép- és szerszámgépgyárat s több más üzemet. /mti/

15.40

- 41 -

bb 53. korszerősítik a budapesti sertés- és marhavágóhidat - világméretben is kiemelkedő műszaki színvonalra fejlesztenek több vidéki vágóhidat és husfeldolgozó üzemet

t tó/tr szb vg

1961. december 12.

Kedden az élelmezésügyi minisztérium husipari igazgatóságán Köves János főmérnök tájékoztatta az újságírókat az iparág fejlesztésének terveiről. Mint a főmérnök elmondta, a második ötéves terv többek között meghatározza a vágóhidak és husfeldolgozó üzemek korszerősítésének irányát és ütemét is. Ebben a munkában abból indulnak ki, hogy az országos átlagban az 1960-as évi 45,2-ről az ötéves terv végére 53,3 kilóra kell növekednie az egy főre jutó husfogyasztásnak. A belkereskedelemben eladásra kerülő hus- és huskészítmény mennyisége 33, a szálamlé 44, a gyulai száraz kolbászé pedig 94 százalékkal növekszik a második ötéves tervben. Ezt a növekedést főleg gépesítéssel, az üzemek korszerősítésével kell biztosítani a husiparnak úgy, hogy a termelésnövekedés 70 százalékát a termelékenység adja.

ennek megvannak a feltételei. az elmúlt években a husipari szakemberek a kohó- és gépipari minisztérium általános gépipari igazgatóságával együtt kialakították a husipari gépgyártást. most már nemcsak a hazai üzemeket tudják ellátni világviszonylatban is kiemelkedő műszaki színvonalú husipari gépekkel. berendezéseink a nemzetközi piacon is igen keresettek. jellemző, hogy az új gyártási ág kialakulása óta a hazai husipar mintegy ezer gépet kapott, külföldre pedig háromszázat szállítottunk.

a gépek lehetővé teszik a husipar jelentős fejlesztését. nagyarányú korszerősítésre kerül sor a budapesti sertés- és marhavágóhidon. ezeken kívül a szegedi és a debreceni vágóhidat olyan univerzális, kombinált üzemmé alakítják, ahol mozgó függőpályán, a világhírűvé vált gyöngyösi vágóhidhoz hasonlóan, egy csarnokban vághatnak mindenféle állatot. nagyarányú felújítást végeznek a békéscsabai, a kaposvári és a pápai vágóhidon, illetve husfeldolgozó üzemekben is. ezeket az üzemeket a legkorszerűbb technológiai berendezésekkel szerelik fel.

/folyt.köv./

16.30

- 42 -

bb 53. /korszerősítik... folyt./- szb

a műszaki színvonal növelése teszi lehetővé, hogy az ideiglenes 400 vagon helyett 1965-ben már kétezer vagon előre csomagolt zsírt kapjon a kereskedelem, amely az egész zsírmennyiségnek körülbelül a felét jelenti. mintegy tizenötszörösére növekszik a már ismert csomagolt huskészítmények, a felvágott, a virsli, a debreceni, a tehér sonka és más áruk mennyisége is. a legnagyobb szabású változásnak tekinthető, hogy az ötéves tervben fokozatosan leveszik a kereskedelem vállairól a nagy megterhelést okozó félserítés és negyed marha bontást, először azokon a helyeken, ahol a vágóhid mellett hűtőház is van, így elsősorban budapesten, szegeden, debrecenben és miskolcon. /mti/

--

bb 54. jean boulier abbé budapestre érkezett

sze szb sr

1961. december 12.

jean boulier abbé egyetemi tanár, a francia béketanács tagja kedden budapestre érkezett. a neves vendéget a ferihegyi repülőtéren az országos béketanács, a magyar jogász szövetség és az egyháziügyi hivatal képviselői várták. jean boulier az országos béketanács és a magyar jogász szövetség meghívására két előadást tart hazánkban. december 14-én budapesten a jogászok dísztermében a békés egymás mellett élés és a nemzetközi jog fejlődése, december 18-án pedig székesfehérvárott a német újrafelfegyverzés veszélyezteteti a békét címmel. /mti/

--

16.40

- 43 -

mti

bb 55. a párizsiak régi ismerősként üdvözölték és ünnepelték a magyar állami népi együttest - nagy siker, 65 előadás, több mint 70 ezer néző

t fe/gg szb sr

1961. december 12.

a magyar állami népi együttes hetvennapos külföldi vendégszereplés után hazaérkezett. fehér istván, az együttes igazgatója és rábai miklós művészeti vezető kedden a magyar sajtó házában beszámolt a külföldi turnéről.

párizsban, - ahol ezuttal már ötödször jártak -, egy hónapon át vendégszerepeltek nagy sikerrel. estéről-estére ezernégyszázan töltötték meg az alhambra nézőterét és ezen kívül külön előadásokat rendeztek az ifjuságnak. a műsort, a pergő, egymást követő számokat vastapssal köszönte a közönség. a párizsi kritikák is egyhangú elismeréssel értékelték az új műsort és régi ismerősként üdvözölték az együttes művészi előadásait, a magyar együttes és a francia állami népi együttes kölcsönösen megáltozták egymást és bemutatták műsoraikat.

párizs után két vidéki francia városban léptek fel, majd az együttes három előadást tartott genfben. a közönség itt is nagy elismeréssel adózott a művészeknek és az illetékesek sajnálkozásukat fejezték ki, hogy nem hosszabbíthatják meg egy héttel a vendégjátékot. a genfi előadást mintegy harminc ország diplomáciai képviselői tekintették meg, akik külön e célból bernből jöttek át. münchenben két napot töltött az együttes és itt televíziós felvételt készítettek róluk.

hamburgban egy hónapon át az operettszínházban lépett fel nagy sikerrel az együttes. a sikert nem tudták megakadályozni a hidegháborús körök mesterkedései sem, pedig mindent elkövettek, hogy távol tartassák a nézőket az előadásoktól. a hamburgiak mindezek ellenére megtekintették az előadásokat és az egyes számok után meleg ünneplésben részesítették a magyar művészeket.

a magyar állami népi együttes nyugateurópai turnéja során 65 előadásra lépett fel, amelyet több mint hetvenezren tekintettek meg. /mti/

--

- 44 -

17.06

17.15
/Kk

bb 56. vándorkiállítások a tsz-községekben - szerződéseket kötnek a festőművészek az üzemekkel és a közös gazdaságokkal

vid fm/ke szb fm

1961. december 12.

a veszprémi járási pártbizottság és a járási tanács kedden tanácskozássra hívta össze a veszprém környékén és a balaton északi partján élő festőművészeket. háry béla, a járási pártbizottság titkára ismertette a festőművészekkel a járási pártbizottság terveit, kulturális feladatait. a tanácskozáson elhatározták, hogy a termelészövetkezeti parasztság művelődése, a falvak lakói képzőművészeti izlésének formálása érdekében a művészek leg-sikerültebb alkotásaiból vándorkiállítást rendeznek. a kiállításokon a művészek tárlatvezetést tartanak. ezenkívül a veszprémi járásban, s az északbalatonparton élő festőművészek a nyáron balatonfüreden állandó kiállítást rendeznek legszebb balatoni alkotásaikból.

a tanácskozáson elhatározták azt is, hogy 8-10 festőművész a következő napokban szerződést köt üzemekkel, termelészövetkezetekkel és állami gazdaságokkal. a művészek megörökítik az üzemek, munkásszállások életét, a helyszíni tapasztalatok és élmények alapján ábrázolják vásznaikon a termelészövetkezeti falu új, szembe-tűnő változásait. /mti/

--

bb 59. a rendőrség felhívása

gk szb sr

1961. december 12.

a rendőrség felhívja azt a károsultat, akitől 1961. november 12-15-e között feltehetően a keleti pályaudvaron elloptak egy csomagot, amelyben különböző ruhanemű és egy pár gyermekcipő is volt, hogy sürgősen jelentkezzen személyesen a budapesti rendőr-főkapitányság vizsgálati osztályán, budapest, 8. kerület., tolnai lajos utca 39. szám alatt, vagy telefonon a 131-210, 132-es mellékállomáson. /mti/

--

17.15¹⁵

- 45 -

17
/Kk

bb 57. a társadalombiztosítás helyzetéről tárgyalt az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja

vid fm/ke szb fm

1961. december 12.

kedden kaposváron ülést tartott az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja. az ülésen résztvett szirmai jeno, a megyei pártbizottság első titkára, országgyűlési képviselő is.

megtárgyalták a megye társadalombiztosításának helyzetét. klenovits imre, az sztk somogy megyei alközpontjának vezetője többek között elmondotta, hogy a társadalombiztosítás somogyban az elmúlt tíz esztendő alatt jelentősen fejlődött. a felszabadulás előtt 16.000 biztosított volt a megyében, ebben az esztendőben pedig az iparban és mezőgazdaságban dolgozó biztosítottak száma majdnem tízszeresére, több mint 150.000-re emelkedett. ha ehhez hozzászámítjuk az igényjogosult családtagok számát, akkor megállapítható, hogy a megye lakosságának mintegy 97 százaléka veheti igénybe a társadalombiztosítás szolgáltatásait. /mti/

bb 58. magyar képzőművészeti küldöttség utazott prágába

i fe/tm szb sr

1961. december 12.

pogany ö. gábor, a nemzeti galéria főigazgatója és makrisz agamemnon, a képzőművészeti szövetség titkára prágába utazott. a magyar küldöttség a csehszlovák fővárosban résztvesz azon a háromnapos értekezleten, amelyen megvitatják a prágában 1963-ban megrendezendő szocialista országok 2. nemzetközi biennáléjának előkészületeit. /mti/

17.20

- 46 -

bb 60. előadás az első nemzetközi bányászati egyesületről

gg szb ms sr

1961. december 12.

a magyar tudományos akadémia műszaki tudománytörténeti bizottságának ülésén gyulay zoltán, a miskolci nehézipari műszaki egyetem professzora érdekes előadásban emlékezett meg a 175 évvel ezelőtt szklenón alakult első nemzetközi bányászati egyesületről. az egyesület első elnöke és alapítója born ignác volt. /mti/

bb 61. a leningrádi állami miniatűr színház művészei a fészek klubban

t s/tr szb sr

1961. december 12.

a hazánkban vendégszereplő világhírű leningrádi állami miniatűr színház együttese kedden délután a fészek klubban találkozott magyar művészekkel. a művészeti szakszervezetek szövetsége színházművészeti szakosztálya nevében fejer istván, a vidám színpad igazgatója üdvözölte a művészeket, majd arkagyij rajkin, az oszszszk népművésze, a színház művészeti vezetője köszönte meg a fogadtatást. a vendégek ezután sokáig szívélyesen beszélgettek a magyar művészekkel. /mti/

bb 62. megjelent a párttörténeti közlemények új száma

i hi szb sr

1961. december 12.

a párttörténeti intézet folyóiratának vezércikke az szkp 22. kongresszusának történelmi jelentőségét méltatja. berend t. iván az állami beavatkozás rendszere és a nagytőke gazdasági hatalmának aláásása az inflációs periódusban címmel írt tanulmányt. kubitsch imre a bányamunkások helyzetével és a horthy-fasizmus elleni mozgalmával foglalkozik, kende jános a magyarországi szociáldemokrata párt első világháború előtti nemzetiségi politikájának egyes kérdéseit elemzi. petrák katalin a magyar tanácsköztársaság gyermekvédelmi tevékenységéről írt cikket, hoffmann éva írása pedig a csepei munkásmozgalom történetéhez szolgáltat új adatokat. ezenkívül még számos cikk és közlemény egészíti ki a folyóirat új számának tartalmát. /mti/

17.30

- 47 -

bb 63. a.k. harcsev szociológus előadása a muosz-ban

gk szb sr

1961. december 12.

a.k. harcsev szociológus, a szovjetunió tudományos akadémiája filozófiai intézetének docense, a muosz újságíró akadémiája filozófiai tagozatának felkérésére, család és etika a kommunizmusban címmel kedden előadást tartott a magyar sajtó házában. /mti/

--

bb 64. hazautazott a szovjet képzőművészeti küldöttség

i fe/tm szb sr

1961. december 12.

kéthetes magyarországi látogatása után kedden hazautazott a négytagú szovjet képzőművészeti küldöttség, a vendégek itt tartózkodásuk alatt tanulmányozták a magyar képzőművészetet, meglátogatták a muzeumokat, képtárakat és felkeresték magyar kollégáikat műtermeikben. /mti/

--

bb 65. szorosabb együttműködést alakítanak ki a magyar és csehszlovák műszergyártásban - csehszlovák sebészeti műszerbemutató nyílt budapesten

t sz/tr szb vg

1961. december 12.

a budapesti csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztályán orvosi műszerbemutató nyílt. a csehszlovák iparban gyártott 3.500 féle orr-fül-gégészeti, szemészeti, ideg- és ortopédsebészeti műszer közül 300-at mutatnak be a magyar szakembereknek. a magyar és a csehszlovák külkereskedelem már eddig is rendszeresen vásárolt egymástól különböző orvosi műszert, a jövőben azonban a szakosítást, illetve a műszergyártásban az együttműködést még inkább ki akarják terjeszteni. a csehszlovák külkereskedelmi vállalat ezért rendezte meg most a budapesti bemutatóját. a sebészeti műszerek egy részét a következő években a többi baráti ország számára is csehszlovákia gyártja, ugyanakkor más típusok készítését elhagyják és ezeket magyarországról, illetve más népi demokratikus országból szerzik be. a szerda estig nyitvatartó szakmai bemutatót kedden már több orvos tekintette meg és az a véleményük alakult ki, hogy a bemutatott műszerek megfelelnek a világszínvonalnak. /mti/

--

17.35

- 48 -

bb 66. befejezték az őszi mélyszántást heves megye termelőszövetkezetei - szolnok és borsod megyébe küldik a hevesi traktorokat

vid hné szb hk

1961. december 12.

heves megye termelőszövetkezeti gazdaságaiban kedden befejezték az őszi mélyszántást. a közös gazdaságokban több mint 140.000 kat. holdon végeztek ezzel a fontos talajmunkával. az istállótrágyázási tervet 106 százalékra teljesítették a megye közös gazdaságai.

az őszi szántás végeztével a gépek jelentős részét a szomszédos megyékbe irányították. borsod megyébe 120, szolnok megyébe pedig 50 traktor indul a heves megyei gépállomásokról. a két megyében mintegy 8000 hold mélyszántását vállalták a heves megyei traktorosok. /mti/

--

bb 67. g.n. florov professzor előadása elmarad

gg szb sr

1961. december 12.

g.n. florov professzor betegsége miatt a december 13-ára hirdetett „nehéz ionok gyorsítására szolgáló berendezések” című előadása elmarad. az előadás új időpontjáról külön értesítést küld a rendezőség. /mti/

--

bb 69. emerich lencz, brnói tudományos kutató budapesten

i fe/tm szb sr

1961. december 12.

a tudományos ismeretterjesztő társulat meghívására kedden egyhetes látogatásra hazánkba érkezett emerich lencz, a brnói energetikai kutató intézet tudományos munkatársa. itt tartózkodása alatt több vidéki városban tart előadást „az energetikai rendszerek automatizálása és távvezérlése” címmel. /mti/

--

19.09.

1933

[Handwritten signature]

- 49 -

bb 68. a szovjet iróküldöttség sajtófogadása

t v/tr szb sr

1961. december 12.

a magyar sajtó házában kedden baráti beszélgetésen találkozott a szovjet iródelegáció a magyar újságírókkal.

a sajtóértkezleten v. kozsevnyikov, a szovjet iróküldöttség vezetője elmondotta, hogy a magyar írószövetség meghívására érkeztek és eddig csaknem három hetet töltöttek Magyarországon.

- ez idő alatt - mondotta - sokszor találkoztunk írókkal, költőkkel és az olvasóinkkal is. jártunk debrecenben, pécsen, komlón. meglepett bennünket az a nagy figyelem, amellyel az olvasók a szovjet irodalmat kísérik. résztvettünk a ganz-márag gyárban egy nagyszabású író-olvasó találkozáson. mély benyomást kellett bennünk, hogy a munkások, munkásnők a beszélgetésen milyen határozottan, hozzáértően mondták el véleményüket az írók tevékenységéről, műveikről, s milyen megfontolt, hasznos javaslatokat, észrevételeket tettek.

a továbbiakban v. kozsevnyikov bemutatta a sajtó képviselőinek a delegáció tagjait: a. hint, egyike a legnevesebb eszt prózaíróknak, avanyiszjan, az örmény szszk kitűnő költője, t. szjomuskin neves szovjet író, a. barto pedig a gyermekirodalom ismert művelője.

v. kozsevnyikov hangsúlyozta: vendéglátóik a magyar írószövetség és a kulturális kapcsolatok intézete képviselői minden lehetőséget megtekintve, hogy megismertessék a magyar irodalmat, Magyarország jellegzetes vidékeit, tájait, a nép életét. beszélt a szovjet delegáció vezetője arról a rendkívül szívélyes, meleg, baráti légkörrel, érdeklődéssel, amely a szovjet írókat magyarországi látogatásaik során körül vette. hangsúlyozta: sok szép élménnyel, hasznos tapasztalattal, maradandó benyomással távoznak Magyarországról. a találkozó szívélyes hangulatban ért véget. /mti/

- 50 -

19.14

19.12

bb 70. időjárásjelentés

hmé szb hk

1961. december 12.

a meteorológiai intézet jelenti december 12-én, kedden este 18 órakor:

enyhe, szeles idő

várható időjárás szerdán estig: enyhe idő, felhőátvonulások, többfelé, főként nyugaton és északon, eső, időnként élénk nyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 5-10 fok között. /mti/

bb 71. előadás a magyar jogalkotás időszerű kérdéseiről a diplomáciai testület részére

1961. december 12.

t bc/gg szb sr

a magyar tudományos akadémia állam- és jogtudományi intézete kedden délután előadást rendezett a budapesti diplomáciai testület részére.

dr. buza lászló akadémikus, a magyar tudományos akadémia állam- és jogtudományi bizottságának elnöke üdvözölte a diplomáciai képviselők vezetőit, majd dr. szabó imre akadémikus, a magyar tudományos akadémia állam- és jogtudományi intézetének igazgatója a magyar jogalkotás időszerű kérdéseiről tartott előadást. ebben szólt a magyar jog kodifikálására irányuló munkák helyzetéről, eredményeiről és ismertette az országgyűlés soronkövetkező ülészsaka elé kerülő új büntető törvénykönyv-tervezet főbb elvi kérdéseit.

az előadáson részt vett szarka károly külügyminiszterhelyettes és a külügyminisztérium több vezető munkatársa is. /mti/

bb 72. rónai sándor látogatása az országos munkaegészségügyi intézetben

1961. december 12.

k tr szb sr

rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, kedden látogatást tett az országos munkaegészségügyi intézetben. dr. timár miklós igazgató tájékoztatta a vendéget az intézet feladatairól, a dolgozók egészségvédelmének biztosításával kapcsolatos munkáról és ismertette a munkaegészségügyi kutatómunka problémáit. rónai sándor felkereste az intézet egyes kutatórészeit, majd a látogatás befejeztével szívélyesen elbeszélgetett az intézet vezetőivel, dolgozóival. /mti/

19.23

- 51 -

bb 73. „a francia nép többsége kibontakozást követel,, jean
boulter abbé nyilatkozata

t di/tr szb sr

1961. december 12.

jean boulter abbé, egyetemi tanár, a francia béketanács tagja,
aki az országos béketanács és a magyar jogász szövetség meghívásá-
ra látogatott hazánkba, kedden röviddel érkezése után nyilatkozott
a magyar távirati iroda munkatársának:

- harmadszor járok budapestben; először 1948-ban, majd 1959-ben
léptem magyarország földjére. mindkét alkalommal kellemes benyomáso-
kat, kedves emlékeket szereztem. mindig nagy érdeklődéssel figyel-
tem az önk hazájából érkező híreket, s őszintén örültem a dolgozó
magyar nép országépítő munkája eredményeinek. így vagyok most is.
kíváncsian várom mennyit léptek előre legutóbbi látogatásom óta a
szocializmus építésében, a nemzeti egység kibontakoztatásában, erő-
sítésében.

- a francia békemozgalom - mondotta ezután vendégünk - megújho-
dásának korszakát éli. országszerte új békebizottságok egész sora
kezd munkához, jelképezve, hogy napjainkban a legfontosabb teendő:
az egyszerű emberek százazreinek tömörítésével, a pártokon kívül
álló munkások, értelmiségiek és dolgozó parasztok megnyerésével egy-
eséges közvéleményt kialakítani a faszizálódással, a militarizálódás-
sal szemben. békemozgalomunk tevékenységének kettős arculata bonta-
kozik ki ezekben a hetekben. békét követelünk algériában és sikra
szállunk a kelet és a nyugat közötti tárgyalások folytatása mellett.

- franciaországban jelenleg nagyon bonyolult a helyzet. nem új
dolog, hogy egész algériára kiterjedt az ultrák befolyása, az
anyaországban azonban egész más a helyzet. jóllehet nem mulik
el nap anélkül, hogy az ultrák terror-szervezete ne robbantana plasz-
tikbombát, s ne követné el a merényletek, gyilkosságok egész sorát.
a terror azonban a gyengeség jele is. sorra alakulnak a népi erők
antifasiszta csoportjai, s a közvélemény hangja nagyszabású tömeg-
megmozdulásokon is kifejezést nyer. az antifasiszta csoportoknak
azonban nincsen fegyverük, és a szocialista párt megalkuvási kész-
sége lényegében megbénítja az antifasiszta erőket. a szocialista
párt vezetői mindent elkövetnek azért, hogy elszigeteljék a
kommunistákat, s ezzel megakadályozzák a népi nemzeti összefogást.
/folyt.köv./

19.55

- 52 -

La

bb 73. /,,a francia nép többsége... folyt./- szb

- franciaország jelenlegi helyzete kísértetiesen emlékeztet
a weimari köztársaság utolsó napjaira. a de gaulle kormány nem
akar a népi erőkre támaszkodni, de ugyanakkor fokozatosan elvesz-
ti a tábornoki kar és a rendőrség támogatását. jó példa erre, hogy
az algériai ultrák rövid úton értesülnek a kormány valamennyi el-
lenintézkedéséről, s hogy a sidi bel abbes-i katonai raktárak az
oas rendelkezésére állnak. a de gaulle kormánynak tehát nincs rend-
őrsége, s nincs lényegében hadserege sem, - mintegy a levegőben
lóg.

- véleményem szerint ez a helyzet nem tarthat sokáig. minden
azon mulik, hogy a néptömegek elég erősek lesznek-e a faszizálódás
utjának eltorlaszolására. a becsületes franciákra nagy feladatok
várnak a következő hetekben, hónapokban. tudjuk, hogy az algériai
ultrák egyik fő ereje az idegenlégió, amelyben nagyon sok a volt
náci. ezek a zsoldosok bármikor készek a franciákra löni.

- a békemozgalom nem harcol közvetlenül az oas, az ultrák el-
len, de közvetve, azzal, hogy békét követel algériában, hogy tár-
gyalásokat követel az algériai nemzeti felszabadítási front veze-
tőivel, szembe száll a jobboldal tulkapásaival és faszizálódási
kísérleteivel - mondotta többek között jean boulter abbé. /mti/
--

bb 74. charles r. ringrose előadása a pen klubban

1961. december 12.

tr szb sr

charles r. ringrose, a nagybritanniai angol-magyar baráti tár-
saság titkára előadást tartott a magyar pen klubban. az angol-
magyar kulturális kapcsolatok megerősödéséről, a társaság munkájá-
ról beszélt. az előadás után a hozzáintézett kérdésekre válaszolt
charles r. ringrose. /mti/
--

20.00

- 53 -

La

bb 75. horn dezső beszámolója a kubai dolgozók forradalmi szakszervezeti szövetsége kongresszusáról

tr szb hk

1961. december 12.

horn dezső, a szaktanács titkára kedden este a szakszervezetek országos tanácsának székházában beszámolt a kubai dolgozók forradalmi szakszervezeti szövetsége 11. kongresszusán járt magyar szakszervezeti küldöttség útjáról és élményeiről és tolmácsolta fidel castro, valamint a kubai szakszervezetek forró üdvözlését a magyar dolgozóknak. ezután kubáról szóló dokumentumfilmet vetítettek le.
/mti/

--

- v é g e -

21.29

-54 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. december 13.

bb 1. képzőművészeti akadémia, irodalmi színpad az óbudai művelődési otthonokban

i hí/sze szb sr

1961. december 13.

Óbudán évente tízezreknek nyújt szórakozást, munka utáni felüdülést a környék két nagyobb kulturális intézménye, a józsef attila művelődési ház és a békásmegyeri makszim gorkij művelődési otthon. a tanács kezelése alatt álló két intézményt évről-évre tervszerűen fejlesztik. a józsef attila művelődési háznak legutóbb rádiót, fotókat és egyéb berendezési tárgyakat vásároltak, s néhány hete a vendéglátóipari vállalat támogatásával kisvendéglő nyílt az otthonban. szabadtéri színpadának moziját szélesvásznúvá alakították át. a művelődési ház programja igen változatos. otthont ad a társadalomtudományi és a képzőművészeti akadémia előadássorozatának, ezenkívül itt tartják a kisz két ifjúsági akadémiáját, a szülők akadémiáját és egy földrajzi előadássorozatot. a művelődési ház rendezvényeit az idén mintegy huszezren látogatták.

a makszim gorkij művelődési otthon, amelyet községfejlesztési keretből most korszerűsít a tanács, a békásmegyeri fiatalok részére ifjúsági akadémiát szervezett, az óbudai asszonyok közül pedig sokan keresik fel a nők iskoláját. a két intézmény a központja az egyre jobban fellendülő szakköri munkának is. ebben az évben több olyan ifjúsági szakkör kezdte meg működését, amely jól segíti az iskolákban folyó gyakorlati oktatást. ilyenek például a kémiai, biológiai, földrajzi és számtan-szakkörök. klubszerű keretek között működő csoportok is alakultak, legutóbb a gyermek-zenebarátok körének mintájára létrejött a felnőtt zenebarátok klubja, csaknem száz fővel. új együttes az irodalmi színpad is, amelynek 24 fiatal tagja sikerrel szerepel a kerület politikai és társadalmi ünnepein.

a két kulturális intézménnyel kapcsolatban csupán egy gondja van a tanácsnak: mint Óbuda lakóházainak nagyrésze, úgy ez a két épület is igen régi, teljes felújítási költségei azonban olyan nagyok lennének, hogy vitatható: érdemes-e ezekbe az öreg épületekbe nagyobb összeget befektetni. a tanács elképzelése az, hogy műszakilag vizsgálják felül a józsef attila művelődési házat, s annak alapján döntenek az intézmény további sorsáról. /mti/

--

- 1 -